

Balanscentrale

Statistieken op basis van de jaarrekeningen en sociale balansen van vennootschappen, grote en zeer grote verenigingen zonder winstoogmerk en private stichtingen.

Verklarende nota voor het boekjaar 2018

De informatie opgenomen in deze handleiding kan worden gewijzigd zonder voorafgaandelijke kennisgeving. De Nationale Bank van België kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor schade, van welke aard dan ook, die direct of indirect voortvloeit uit of betrekking heeft op het gebruik van deze handleiding.

© Nationale Bank van België, Brussel.

Alle rechten voorbehouden.

De volledige of gedeeltelijke verveelvoudiging van deze brochure voor educatieve en niet-commerciële doeleinden is toegestaan mits bronvermelding.

Gegevens 17 juni 2020. Deze publicatie bestaat eveneens in het Frans.

Inhoud

1. INLEIDING	5
2. SOORTEN STATISTIEKEN	7
3. STATISTISCHE POPULATIE	9
3.1 Jaarrekeningen van de vennootschappen	9
3.1.1 <i>Jaarrekeningen die deel uitmaken van de statistieken</i>	9
3.1.2 <i>Niet in de statistieken opgenomen jaarrekeningen van vennootschappen</i>	10
3.1.3 <i>Uitsplitsing van de vennootschappen in functie van hun rechtsvorm en de aard van het gebruikte jaarrekeningmodel</i>	10
3.1.4 <i>Sectorale uitsplitsing van enkele kenmerkende grootheden - Boekjaar 2018</i>	11
3.2 Jaarrekeningen van de verenigingen	12
3.2.1 <i>Jaarrekeningen van verenigingen die deel uitmaken van de statistieken</i>	12
3.2.2 <i>Niet in de statistieken opgenomen jaarrekeningen van verenigingen</i>	13
3.2.3 <i>Sectorale uitsplitsing van enkele kenmerkende grootheden - Boekjaar 2018</i>	14
3.3 Sociale balansen	15
3.3.1 <i>Sociale balansen opgenomen in de statistieken</i>	15
3.3.2 <i>Uitsplitsing naargelang de rechtsvorm en de aard van het gebruikte model van sociale balans</i>	16
3.3.3 <i>Sectorale uitsplitsing volgens de aard van het model</i>	16
4. GROEPERINGEN WAARVOOR STATISTIEKEN BESCHIKBAAR ZIJN.....	17
4.1 Groeperingen volgens de activiteitssector	17
4.2 Groeperingen per rechtsvorm	18
5. GEPUBLICEERDE STATISTIEKEN.....	19
5.1 Gevolgen van de omzetting van de Richtlijn 2013/34/EU naar Belgisch recht – statistische breuk voor de vennootschappen	19
5.2 Globalisaties van rubrieken	19
5.3 Gepubliceerde ratio's voor vennootschappen	21
5.3.1 <i>Algemeen</i>	21
5.3.2 <i>Ratio's die voor de vennootschappen berekend worden</i>	21
5.3.3 <i>Gemiddelde ratio's en spreiding van ratio's in kwartielen</i>	27
5.3.4 <i>Methodologische opmerkingen</i>	27
5.3.5 <i>Definitie van de ratio's voor vennootschappen</i>	30
5.4 Gepubliceerde ratio's voor verenigingen en stichtingen	39
5.4.1 <i>Algemeen</i>	39

5.4.2	<i>Bepaalde representativiteit van de statistieken op basis van de jaarrekeningen van verenigingen en stichtingen</i>	39
5.4.3	<i>Ratio's die voor de verenigingen en stichtingen berekend worden</i>	41
5.4.4	<i>Gemiddelde ratio's en spreiding van ratio's in kwartielen</i>	46
5.4.5	<i>Methodologische opmerkingen</i>	47
5.4.6	<i>Definitie van de ratio's voor verenigingen en stichtingen</i>	48
6.	LEVERINGSWIJZE VAN DE STATISTIEKEN.....	57
7.	BIJLAGEN.....	59
7.1	BIJLAGE 1 - Sectorale groeperingen waarvoor statistieken beschikbaar zijn.....	60
7.1.1	<i>Statistieken op basis van de jaarrekeningen van vennootschappen</i>	60
7.1.2	<i>Statistieken op basis van de jaarrekeningen van verenigingen</i>	72
7.1.3	<i>Statistieken op basis van het geheel van de sociale balansen</i>	74
7.2	BIJLAGE 2 - Groeperingen volgens rechtsvorm.....	91

1. Inleiding

De wetgever heeft de Balanscentrale bevoegd gemaakt¹ om naamloze globale statistieken op te maken en te publiceren betreffende de gegevens of een gedeelte van de gegevens uit de stukken die haar overeenkomstig de wettelijke bepalingen zijn toegezonden. In het kader van deze bevoegdheid stelt zij drie categorieën van statistieken op:

- de statistieken betreffende **gestandaardiseerde jaarrekeningen neergelegd door de niet-financiële vennootschappen** (met inbegrip van de rubrieken van de sociale balansen die tezamen met de jaarrekeningen worden neergelegd);
- de statistieken betreffende de **gestandaardiseerde jaarrekeningen neergelegd door de grote en zeer grote verenigingen zonder winstoogmerk en private stichtingen** (met inbegrip van de rubrieken van de sociale balans die er deel van uitmaken);
- de statistieken betreffende het **geheel van de sociale balansen**, ongeacht of zij deel uitmaken van de door de vennootschappen gepubliceerde neerleggingsformulieren, of de door de verenigingen zonder winstoogmerk en private stichtingen neergelegde jaarrekeningen, dan wel of zij afzonderlijk aan de Nationale Bank werden bezorgd.

¹ De wettelijke basis van de statistieken over het boekjaar 2018 wordt gevormd door het artikel 106 van het Wetboek van vennootschappen van 7 mei 1999, de artikels 17 en 37 van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen en het artikel 23 van het Koninklijk Besluit van 4 augustus 1996 betreffende de sociale balansen.

2. Soorten statistieken

Voor het boekjaar 2018 zijn **de statistieken op basis van de gestandaardiseerde jaarrekeningen van vennootschappen** (evenals de rubrieken van de sociale balansen, in de mate dat zij begrepen zijn in de gestandaardiseerde neerleggingsformulieren), samengesteld uit:

- globalisaties van de rubrieken, die per groepering het totaal geven van elke rubriek waarvoor een optelling of globalisatie zinvol is (zie punt 5.2);
- spreiding en gemiddelden van financiële ratio's, opgesteld, enerzijds, voor de volledige , verkorte en microjaarrekeningen afzonderlijk en, anderzijds, voor deze drie categorieën samen (zie punt 5.3).

De **statistieken op basis van de gestandaardiseerde jaarrekeningen van de grote en zeer grote verenigingen en stichtingen** (met inbegrip van de rubrieken van de sociale balans, voor zover zij deel uitmaken van de jaarrekening), bestaan uit:

- globalisaties van rubrieken (zie punt 5.2);
- en de spreiding en gemiddelden van financiële ratio's specifiek voor verenigingen, voor de volledige en verkorte jaarrekeningen afzonderlijk, enerzijds, en voor beide categorieën van jaarrekeningen samen, anderzijds (zie punt 5.4).

Hun voorstelling is identiek met de overeenkomstige statistieken over de gestandaardiseerde jaarrekeningen van vennootschappen.

De statistieken op basis van de sociale balansen bestaan enkel uit globalisaties van rubrieken, verkregen door optelling van alle bedragen van de rubrieken met dezelfde benaming van de individuele sociale balansen. De voorstelling is identiek met die van de globalisaties van de gestandaardiseerde jaarrekeningen.

3. Statistische populatie

De statistische populatie verschilt naargelang de in aanmerking genomen gegevens afkomstig zijn van:

- gestandaardiseerde jaarrekeningen van vennootschappen;
- gestandaardiseerde jaarrekeningen van verenigingen;
- sociale balansen.

3.1 Jaarrekeningen van de vennootschappen

De totale statistische populatie bestaat uit 413.541 vennootschappen die hun jaarrekening in 2018 hebben afgesloten en deze uiterlijk begin 2020 hebben neergelegd.

Vooraleer de statistieken worden opgemaakt, spoort de Balanscentrale **systematisch de vergissingen en weglatingen** op die in de individuele jaarrekeningen voorkomen en brengt zij, in de mate van het mogelijke, de nodige verbeteringen aan.

3.1.1 Jaarrekeningen die deel uitmaken van de statistieken

De in aanmerking genomen jaarrekeningen zijn die welke worden neergelegd door de vennootschappen die hun jaarrekening volgens een gestandaardiseerd model opstellen. Het betreft **vennootschappen** onderworpen aan artikel 98 van het *Wetboek van vennootschappen* of aan elke andere wettelijke of reglementaire bepaling die ernaar verwijst en die niet tot de financiële sector behoren of die niet onderworpen zijn aan specifieke bepalingen wegens de aard van hun activiteiten:

Een vennootschap wordt volgens artikel 15 van het *Wetboek van vennootschappen* als **groot**² beschouwd indien zij op de balansdatum van het laatst afgesloten boekjaar beursgenoteerd is of meer dan één van de volgende criteria overschrijdt:

- jaargemiddelde van het personeelsbestand³: 50
- jaaromzet (exclusief btw): 9 miljoen EUR
- balanstotaal: 4,5 miljoen EUR.

Indien het een moedervenootschap betreft, dan dient de evaluatie t.o.v. de groottecriteria op geconsolideerde basis te gebeuren. Voor de verbonden ondernemingen die zelf geen moedervenootschap zijn, geldt deze regel niet.

² De criteria ter bepaling van de grootte van de vennootschappen werden gewijzigd door de wet van 18 december 2015. Deze nieuwe criteria zijn van toepassing op jaarrekeningen waarvan het boekjaar aanvangt na 31 december 2015.

³ Het gemiddeld aantal werknemers is het gemiddelde, uitgedrukt in voltijdse equivalenten, van het aantal werknemers op het einde van elke maand van het beschouwde boekjaar, die via een Dimona-verklaring zijn aangegeven of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister.

Een grote vennootschap moet het **volledig jaarrekeningmodel** gebruiken. Een kleine vennootschap mag het **verkort model** gebruiken.

Binnen de categorie van kleine vennootschappen is er de subcategorie van microvennootschappen die hun jaarrekening volgens het **micromodel** mogen opstellen. Het gaat hier om vennootschappen die maximaal 1 van volgende drempelwaarden overschrijden (Wetboek van Vennootschappen artikel 15/1):

- jaargemiddelde van het personeelsbestand⁴: 10
- jaaromzet (exclusief btw): 700.000 EUR
- balanstotaal: 350.000 EUR.

Bovendien mag een microvennootschap op de datum van de jaarafsluiting geen moeder- of dochtervennootschap zijn.

Jaarrekeningen van buitenlandse vennootschappen die met betrekking tot hun activiteit in België een jaarrekening hebben neergelegd zonder daartoe verplicht te zijn, werden in de statistieken opgenomen als deze jaarrekeningen volgens een standaardmodel opgesteld zijn.

3.1.2 Niet in de statistieken opgenomen jaarrekeningen van vennootschappen

Er werd voor de statistieken geen rekening gehouden met de jaarrekeningen van vennootschappen

- die een ander model moeten gebruiken dan het volledige, het verkorte of het micromodel: de kredietinstellingen, de erkende verzekeringsmaatschappijen, de SICAV's en gemeenschappelijke investeringsfondsen, de interbedrijfsgeneeskundige diensten;
- die hun maatschappelijke zetel weliswaar in België hebben, maar hun activiteit hoofdzakelijk uitoefenen in het buitenland;
- die in vereffening zijn en waarvan de jaarrekening geen "normale" activiteit meer weerspiegelt.

3.1.3 Uitsplitsing van de vennootschappen in functie van hun rechtsvorm en de aard van het gebruikte jaarrekeningmodel

Rechtsvorm	Aantal neergelegde jaarrekeningen afgesloten in 2018			Totaal
	Volledig model	Verkort model	Micromodel	
Naamloze vennootschappen	14.043	37.665	24.407	76.115
Besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid	4.151	103.489	214.420	322.060
Coöperatieve vennootschappen	5	161	424	590
Coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid	599	4.074	4.976	9.649
Andere rechtsvormen	524	1.952	2.652	5.128
Geheel van de vennootschappen	19.322	147.341	246.879	413.542

⁴ Het gemiddeld aantal werknemers is het gemiddelde, uitgedrukt in voltijdse equivalenten, van het aantal werknemers op het einde van elke maand van het beschouwde boekjaar, die via een Dimona-verklaring zijn aangegeven of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister.

3.1.4 Sectorale uitsplitsing van enkele kenmerkende grootheden - Boekjaar 2018

	Aantal vennootschappen					Balanstotaal (in miljoenen EUR)					Toegevoegde waarde (in miljoenen EUR)					Personeelsbestand (in duizenden VTE)*				
	Volledig model	Verkort model	Micro model	TOTAAL	%	Volledig model	Verkort model	Micro model	TOTAAL	%	Volledig model	Verkort model	Micro model	TOTAAL	%	Volledig model	Verkort model	Micro model	TOTAAL	%
Landbouw, jacht, bosbouw en visserij	81	2.363	3.269	5.713	1,4	1.294	4.408	1.833	7.535	0,3	199	805	215	1.219	0,5	2,5	9,2	1,6	13,3	0,6
Energie en waterhuishouding	225	282	166	673	0,2	184.159	1.781	97	186.038	7,6	7.987	206	11	8.204	3,6	29,6	0,2	0,0	29,7	1,4
Verwerkende industrie	2.915	9.286	9.990	22.191	5,4	365.814	17.433	3.315	386.562	15,7	52.318	5.494	752	58.565	25,4	370,2	71,8	8,1	450,1	21,5
Bouwnijverheid	1.422	17.740	32.459	51.621	12,5	41.335	24.986	8.949	75.270	3,1	6.914	6.201	1.999	15.115	6,6	80,1	77,4	20,7	178,2	8,5
Handel en horeca	5.372	42.055	54.613	102.040	24,7	186.535	51.114	14.381	252.030	10,3	32.648	12.293	2.820	47.761	20,7	301,9	165,1	38,9	505,9	24,2
Vervoer en telecommunicatie	1.356	5.345	6.507	13.208	3,2	131.045	8.710	1.771	141.526	5,8	19.653	2.999	457	23.109	10,0	183,0	38,2	4,9	226,1	10,8
Diensten aan ondernemingen en particulieren	5.847	58.736	112.837	177.420	42,9	517.486	136.114	52.337	705.936	28,7	40.931	15.919	6.922	63.772	27,7	409,7	143,1	34,3	587,2	28,1
Overige sectoren	2.104	11.534	27.038	40.676	9,8	631.515	54.076	16.476	702.067	28,6	7.667	2.452	2.586	12.705	5,5	68,5	26,8	5,5	100,8	4,8
Geheel van de vennootschappen	19.322	147.341	246.879	413.542	100,0	2.059.182	298.623	99.159	2.456.964	100,0	168.319	46.370	15.763	230.451	100,0	1.445,4	531,8	114,0	2.091,2	100,0

* VTE: gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten

3.2 Jaarrekeningen van de verenigingen

De totale statistische populatie bestaat uit 7.333 verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen die hun jaarrekening in 2018 hebben afgesloten en deze uiterlijk begin 2020 bij de Balanscentrale hebben neergelegd.

Vooraleer de statistieken worden opgemaakt, spoort de Balanscentrale ook in deze jaarrekeningen **systematisch de vergissingen en weglatingen** op en brengt zij, in de mate van het mogelijke, de nodige verbeteringen aan.

3.2.1 Jaarrekeningen van verenigingen die deel uitmaken van de statistieken

De in de statistieken verwerkte jaarrekeningen zijn die welke werden neergelegd door de verenigingen die hun jaarrekening volgens een gestandaardiseerd model opstellen.

Het gaat om jaarrekeningen opgesteld en gepubliceerd overeenkomstig deel I, eerste boek, titel IV, hoofdstukken II en III van het *Koninklijk Besluit van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van jaarrekeningen van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen*.

Enkel de **grote en zeer grote** verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen⁵ dienen een jaarrekening bij de Balanscentrale neer te leggen.

Het **volledig model voor verenigingen** is verplicht voor de zeer grote verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen. Verenigingen die onder de drempels van een zeer grote vereniging blijven mogen het **verkort model voor verenigingen** gebruiken

Worden als **groot** beschouwd volgens artikels 17 en 37 van de *wet van 27 juni 1921*: de vzw's en stichtingen die bij de afsluiting van het boekjaar ten minste twee van de drie volgende criteria bereiken of overschrijden:

- jaargemiddelde van het personeelsbestand (in voltijds equivalenten): 5
- ontvangsten op jaarbasis, andere dan uitzonderlijke ontvangsten (exclusief btw): 312.500 EUR
- balanstotaal: 1.249.500 EUR.

Worden als **zeer groot** beschouwd: de vzw's en stichtingen

- met een gemiddeld personeelsbestand (in voltijdse equivalenten) op jaarbasis van meer dan 100
- of, indien zij meer dan één van de volgende drempels overschrijden:
 - jaargemiddelde van het personeelsbestand (in voltijdse equivalenten): 50
 - ontvangsten op jaarbasis, andere dan uitzonderlijke ontvangsten (exclusief btw): 7.300.000 EUR
 - balanstotaal: 3.650.000 EUR.

⁵ Verenigingen zonder winstoogmerk (vzw), internationale verenigingen zonder winstoogmerk (ivzw), private stichtingen en stichtingen van openbaar nut.

3.2.2 Niet in de statistieken opgenomen jaarrekeningen van verenigingen

Zijn niet opgenomen in de statistieken, de jaarrekeningen van:

- de kleine vzw's en stichtingen, welke hun jaarrekening bij de griffie van de rechtbank van koophandel neerleggen;
- de grote vzw's en stichtingen die vanwege de aard van hun hoofdactiviteit onderworpen zijn aan specifieke regels en hun jaarrekening volgens een "afwijkend model" opmaken en neerleggen bij de Balanscentrale;
- de grote verenigingen bedoeld in artikel 1, 1° van de *wet van 14 juli 1989 betreffende de beperking en controle van de verkiezingsuitgaven aangegaan voor de verkiezing van de federale Kamers, alsook de financiering en open boekhouding van de politieke partijen.*

3.2.3 Sectorale uitsplitsing van enkele kenmerkende grootheden - Boekjaar 2018

	Aantal verenigingen				Balanstotaal				Personeelsbestand			
					(in miljoenen EUR)				(in duizenden VTE)*			
	Volledig model	Verkort model	TOTAAL	%	Volledig model	Verkort model	TOTAAL	%	Volledig model	Verkort model	TOTAAL	%
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	831	2.022	2.853	38,9	20.998	3.668	24.666	42,7	212,9	45,0	258,0	66,5
Onderwijs	293	651	944	12,9	4.458	1.489	5.947	10,3	45,7	9,3	55,0	14,2
Kunst, amusement en recreatie	46	628	674	9,2	602	1.071	1.673	2,9	5,2	7,6	12,8	3,3
Diverse verenigingen	145	1.568	1.713	23,4	3.066	6.269	9.335	16,2	6,1	13,8	19,9	5,1
Andere activiteiten	200	949	1.149	15,7	11.985	4.108	16.093	27,9	30,5	12,0	42,4	10,9
Geheel van de verenigingen	1.515	5.818	7.333	100,0	41.110	16.604	57.714	100,0	300,3	87,8	388,1	100,0

* VTE: gemiddeld personeelsbestand in voltijdse equivalenten.

3.3 Sociale balansen

Alle bij de Nationale Bank neergelegde of aan de Nationale Bank bezorgde sociale balansen die aan de door de Balanscentrale bepaalde kwaliteitseisen voldoen, worden in de statistieken opgenomen.

In tegenstelling tot de balans, de resultatenrekening en de toelichting van de gestandaardiseerde jaarrekening is de sociale balans niet onderworpen aan verplichte rekenkundige en logische controles.

Dit belet niet dat de Balanscentrale, om de samenhang van de statistische gegevens te waarborgen, intern talrijke rekenkundige en logische controles uitvoert op de gegevens van de individuele sociale balansen.

3.3.1 Sociale balansen opgenomen in de statistieken

Het gaat over de sociale balansen van:

- vennootschappen die hun sociale balans als onderdeel van het neerleggingsformulier moeten opmaken en openbaar maken door neerlegging bij de Balanscentrale, weze dit volgens het volledig, verkort of micro gestandaardiseerd model, dan wel volgens een specifiek of afwijkend jaarrekeningmodel. De vennootschappen moeten hun sociale balans invullen vanaf 1 werknemer;
- vzw's en stichtingen, die hun sociale balans als integraal deel van de jaarrekening moeten opmaken en openbaar maken door neerlegging bij de Balanscentrale, weze dit volgens het volledig of verkort gestandaardiseerd model, dan wel volgens een specifiek of afwijkend jaarrekeningmodel. De vzw's en stichtingen moeten een sociale balans invullen vanaf een gemiddeld aantal werknemers op jaarbasis van 20 voltijdse equivalenten;
- vennootschappen naar buitenlands recht die in België een bijkantoor hebben;
- buitenlandse vzw's die in België een centrum van werkzaamheden hebben;
- ziekenhuizen die noch een handelsvennootschap met beperkte aansprakelijkheid, noch een vzw zijn, maar niettemin hun sociale balans dienen te bezorgen;
- andere privaatrechtelijke rechtspersonen die geen jaarrekening moeten neerleggen, maar wel een sociale balans, van zodra zij ten minste 20 personeelsleden, uitgedrukt in voltijdse equivalenten, tewerkstellen.

3.3.2 Uitsplitsing naargelang de rechtsvorm en de aard van het gebruikte model van sociale balans

Rechtsvorm	Aantal vennootschappen en verenigingen die hun sociale balans hebben neergelegd volgens een				Personeelsbestand uitgedrukt in VTE* (in duizenden)			
	volledig model	verkort model	micro model	Totaal	volledig model	verkort model	micro model	Totaal
Naamloze vennootschappen	10.703	20.373	4.729	35.805	1.112,9	203,3	10,8	1.327,1
Besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid	2.848	48.319	52.843	104.010	166,2	300,5	99,5	566,2
Coöperatieve vennootschappen	2	23	43	68	0,3	0,1	0,1	0,4
Coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid	477	2.222	1.343	4.042	77,0	21,0	3,1	101,1
Verenigingen zonder winst oogmerk	1.466	3.928	n.v.t.	5.394	305,2	74,4	n.v.t.	379,7
Andere rechtsvormen**	654	579	302	1.535	211,4	4,6	0,5	216,5
Totaal	16.150	75.444	59.260	150.854	1.873,0	603,9	114,0	2.590,9

* Rubriek 1003 van de sociale balans.

** De vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt- en kweekstoffen inbegrepen.

3.3.3 Sectorale uitsplitsing volgens de aard van het model

Sector	Aantal sociale balansen voor 2018					Totaal aantal tewerkgestelde personen in VTE* (in duizenden)				
	Volledig model	Verkort model	Micro model	Totaal	in % van de populatie	Volledig model	Verkort model	Micro model	Totaal	in % van de populatie
Landbouw, jacht, bosbouw en visserij	67	1.314	828	2.209	1,5	2,8	9,2	1,6	13,6	0,5
Energie- en waterhuishouding**	85	44	9	138	0,1	29,8	0,2	0,0	30,0	1,2
Verwerkende industrie**	2.657	6.758	3.467	12.882	8,5	369,5	71,6	8,1	449,2	17,3
Bouwnijverheid	989	9.877	10.587	21.453	14,2	78,8	76,7	20,7	176,2	6,8
Handel en horeca	4.816	27.350	19.208	51.374	34,1	299,6	164,9	38,9	503,4	19,4
Vervoer en telecommunicatie	1.205	3.574	1.948	6.727	4,5	186,0	38,4	4,9	229,3	8,9
Diensten aan ondernemingen en particulieren	3.705	20.671	18.620	42.996	28,5	441,7	162,2	34,3	638,1	24,6
Totaal van de niet-financiële vennootschappen	13.470	69.360	54.621	137.451	91,1	1.409,3	523,2	108,5	2.041,0	78,8
Non-profit sector	1.563	4.805	4.051	10.419	6,9	372,1	75,8	4,7	452,7	17,5
Financiële dienstverlening en verzekeringen	1.117	1.279	588	2.984	2,0	91,6	4,9	0,8	97,2	3,8
Totaal van alle sectorale activiteiten	16.150	75.444	59.260	150.854	100,0	1.873,0	603,9	114,0	2.590,9	100,1

* Rubriek 1003 van de sociale balans.

** De vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt- en kweekstoffen inbegrepen.

4. Groeperingen waarvoor statistieken beschikbaar zijn

De Balanscentrale maakt statistieken volgens de activiteitssector en volgens de rechtsvorm.

4.1 Groeperingen volgens de activiteitssector

De sectorale groeperingen zoals gekozen door de Balanscentrale zijn bepaald door middel van de activiteitscode die zij aan elke vennootschap of vereniging die een jaarrekening neerlegt toekent. De gebruikte codificatie is de NACE-BEL-nomenclatuur, gepubliceerd door de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie, welke de Belgische versie is van de "Algemene nomenclatuur van de economische activiteiten in de Europese gemeenschappen", gepubliceerd door EUROSTAT.

De NACE-BEL-nomenclatuur is volgens een decimaal stelsel gecodeerd met meerdere detailniveau's en omvat secties en subsecties (gecodeerd met letters), afdelingen (2 cijfers), klassen (3 cijfers), groepen (4 cijfers) en subgroepen (5 cijfers).

De via de NBB.Stat-toepassing van de Nationale bank verspreide statistieken van de Balanscentrale voor de boekjaren 2009 tot 2018, zijn gebaseerd op de NACE-BEL 2008 -nomenclatuur.

De lijst van de groeperingen waarvoor statistieken beschikbaar zijn voor het boekjaar 2018, hun samenstelling in termen van activiteitscode volgens de nomenclatuur NACE-BEL 2008, alsook het aantal vennootschappen en verenigingen op basis waarvan de verschillende categorieën van statistieken werden berekend, volgen achteraan dit document als bijlage 1.

Het opstellen van de statistieken voor de verenigingen en stichtingen gebeurt aan de hand van specifieke sectorale groeperingen. De lijst van deze specifieke sectoren werd bepaald door de Balanscentrale in samenwerking met diverse experts uit de verenigingssector, verenigd in de schoot van de werkgroep die belast was met het definiëren van een geheel van financiële ratio's specifiek voor de verenigingen en stichtingen (cfr. punt 5.4). De lijst met deze groeperingen is opgenomen in de bijlage 1 onder punt 7.1.2.

4.2 Groeperingen per rechtsvorm

De totale in aanmerking genomen populatie voor de berekening van de statistieken met betrekking tot de groeperingen FJV008, FJV014, FJV015 en FJV016 behoort tot de sectorale groepering PU450 "Geheel van de sectoren", zonder de vennootschappen waarvan de activiteit onvoldoende bekend is. Elke onderscheiden rechtsvorm omvat ook de vennootschappen met sociaal oogmerk.

De in aanmerking genomen populatie voor de berekening van de statistieken met betrekking tot de groepering FJV017 wordt gevormd door de verenigingen zonder winstoogmerk die een standaard jaarrekeningmodel neergelegd hebben, ongeacht tot welke sector zij behoren.

5. Gepubliceerde statistieken

5.1 Gevolgen van de omzetting van de Richtlijn 2013/34/EU naar Belgisch recht – statistische breuk voor de vennootschappen

Omwille van ingrijpende wijzigingen, welke in voege getreden zijn voor de boekjaren met aanvangsdatum vanaf 1 januari 2016, worden voor de vennootschappen de geglobaliseerde cijfers van de boekjaren vóór 2016 en deze vanaf 2016 niet binnen eenzelfde dataset weergegeven. Er is met andere woorden een breuk waar te nemen in de statistieken die zich situeert tussen de boekjaren 2015 en 2016.

De wet en het koninklijk besluit van 18 december 2015 tot omzetting van de Europese boekhoudrichtlijn 2013/34/EU hebben ingrijpende wijzigingen doorgevoerd met betrekking tot de openbaar te maken jaarrekening van vennootschappen. Dit heeft geleid tot een grondige wijziging, zowel inhoudelijk als structureel, van de jaarrekeningmodellen voor vennootschappen en tot de introductie van het micromodel, bedoeld voor kleine vennootschappen die beantwoorden aan de criteria voor microvennootschappen. Deze nieuwe neerleggingsbepalingen gelden voor alle boekjaren die een aanvang nemen na 31 december 2015.

Tevens werd een nieuwe methodologie van kracht voor het bepalen van de grootte van vennootschappen.

Vanaf het boekjaar 2016 worden de globalisaties van de jaarrekeningen van vennootschappen voorgesteld overeenkomstig de nieuwe jaarrekeningmodellen.

Voor meer details over voornoemde wijzigingen en de impact ervan op de statistieken van boekjaar 2016 verwijzen wij naar de "*Verklarende nota voor het boekjaar 2016*".

5.2 Globalisaties van rubrieken

De globalisaties van rubrieken zijn afzonderlijk berekend voor de drie categorieën van statistieken en hebben betrekking op

- jaarrekeningen van vennootschappen (en dit voor het volledige, het verkorte en het micromodel en voor de drie modellen samen beschouwd);
- jaarrekeningen van verenigingen en stichtingen (en dit voor het volledige en het verkorte model en voor de twee modellen samen beschouwd);
- sociale balansen van vennootschappen en verenigingen samen beschouwd (en dit voor het volledige, het verkorte en het micromodel en voor de drie modellen samen).

Zij zijn het resultaat van de optelling van al de bedragen van gelijknamige rubrieken en subrubrieken met dezelfde benaming uit de individuele jaarrekeningen en/of sociale balansen die behoren tot één van de drie statistische populaties. Op die manier wordt een totaalbedrag⁶ verkregen voor elke post.

Het aantal vennootschappen of verenigingen dat tussenkomt bij de vorming van deze totaalbedragen wordt eveneens vermeld.

Als een rubriek niet bestaat voor één van de modellen, wordt dit in de kolommen der geglobaliseerde bedragen en het aantal vennootschappen of verenigingen aangeduid met een sterretje "**". In dergelijk geval is er evenmin een totaalbedrag voor de verschillende modellen samen; dit wordt op dezelfde manier aangeduid.

Voor de meeste rubrieken die, zoals bijvoorbeeld het bedrijfsresultaat, zowel met een positief als met een negatief bedrag kunnen voorkomen, werd geen compensatie uitgevoerd: voor zulke rubrieken verschijnen in de globalisaties de som van de positieve bedragen en de som van de negatieve bedragen afzonderlijk. Deze werkwijze laat toe een inzicht te hebben in de manier waarop de nettobedragen, die de lezer door de verrekening van de positieve en de negatieve bedragen gemakkelijk zelf kan berekenen, tot stand zijn gekomen.

De aandacht wordt gevestigd op het feit dat het op basis van de jaarrekeningen niet mogelijk is de onderlinge financieel-economische relaties van de vennootschappen die behoren tot eenzelfde groep te elimineren. De globalisaties mogen bijgevolg niet worden beschouwd als geconsolideerde rekeningen.

⁶ Om de leesbaarheid te bevorderen worden alle bedragen van de statistieken - die in eenheden EUR berekend zijn - afgerond op en uitgedrukt in duizenden EUR. Daardoor kan er een klein verschil voorkomen tussen de waarde van een totaalrubriek en de som van de bedragen van zijn detailrubrieken.

5.3 Gepubliceerde ratio's voor vennootschappen

De manier van berekenen van de ratio's is anders voor de statistische populatie van de jaarrekeningen van vennootschappen dan voor de statistische populatie van de jaarrekeningen van verenigingen.

5.3.1 Algemeen

Bij de keuze van de ratio's die de Balanscentrale berekent voor de volledige, verkorte en micromodellen van jaarrekeningen van vennootschappen werd rekening gehouden met:

- het advies dat de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven op 18 december 1981 heeft verstrekt betreffende het opstellen van een globale statistiek van boekhoudkundige ratio's op basis van de door de vennootschappen volgens het gestandaardiseerde model neergelegde jaarrekeningen;
- de werkzaamheden van het Belgisch Centrum voor Normalisatie van de Accountancy en het Revisoraat, waarvan de resultaten in februari 1985 werden gepubliceerd in de brochure "Zicht op de jaarrekening".

5.3.2 Ratio's die voor de vennootschappen berekend worden

De gepubliceerde ratio's zijn ingedeeld in vier groepen, naargelang ze betrekking hebben op:

- **de exploitatie**

Deze ratio's zijn indicatoren voor de industriële en commerciële doeltreffendheid van een vennootschap, zonder rekening te houden met haar financiële en uitzonderlijke resultaten. Ze zijn gebaseerd op de verkoopmarge van de vennootschap en haar toegevoegde waarde.

- **de rendabiliteit**

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de bruto- en nettorendabiliteit van het eigen vermogen enerzijds en deze van het totaal geïnvesteerd vermogen of het totaal der activa anderzijds. Bij de bepaling van de rendabiliteit van het totaal der activa wordt het resultaat van de vennootschap vóór aftrek van de financiële kosten en vóór belastingen vergeleken met het balanstotaal.

- **de financiële structuur**

Deze ratio's laten toe de liquiditeit en de solvabiliteit van de vennootschap na te gaan.

De liquiditeit geeft aan in welke mate de vennootschap haar schulden op korte termijn kan voldoen. Deze analyse wordt aangevuld met de berekening van de rotatie van de voorraden en van het aantal dagen krediet dat aan de klanten toegekend en van de leveranciers bekomen wordt.

De solvabiliteit wordt bepaald door het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen.

- **de investeringen**

De aanschaffingen van materiële vaste activa worden vergeleken met de toegevoegde waarde enerzijds en de materiële vaste activa anderzijds.

In het totaal werden 21 ratio's berekend voor de jaarrekeningen van vennootschappen, opgesteld volgens het volledig model, en 19 voor de jaarrekeningen van vennootschappen, opgesteld volgens het verkort en micromodel.

Ratio's berekend voor de vennootschappen:

	Berekend voor de jaarrekeningen opgesteld volgens het	
	volledig model	verkort en micromodel
<u>Exploitatie</u>		
1. Brutoverkoopmarge %	X	X
2. Nettoverkoopmarge %	X	X
3. Toegevoegde waarde/Bedrijfsopbrengsten..... %	X	X
4. Toegevoegde waarde per personeelslid (in EUR).....	X	X
5. Toegevoegde waarde/Bruto materiële vaste activa..... %	X	X
6. Personeelskosten/Toegevoegde waarde %	X	X
7. Afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en kosten/Toegevoegde waarde %	X	X
8. a. Kosten van de schulden/Toegevoegde waarde %	X ⁷	
b. Financiële kosten/Toegevoegde waarde..... %		X ⁷
<u>Rendabiliteit</u>		
9. Nettorendabiliteit van het eigen vermogen, na belasting %	X	X
10. Cashflow/Eigen vermogen..... %	X	X
11. Brutorendabiliteit van het totaal der activa, vóór belasting en		
a. kosten van schulden..... %	X ⁷	
b. financiële kosten..... %		X ⁷
12. Nettorendabiliteit van het totaal der activa, vóór belasting en		
a. kosten van schulden..... %	X ⁷	
b. financiële kosten..... %		X ⁷
<u>Financiële structuur</u>		
13. Liquiditeit in ruime zin	X	X
14. Liquiditeit in enge zin.....	X	X
15. Rotatie van de voorraad handelsgoederen, grond- en hulpstoffen.....	X	n.b.
16. Rotatie van de voorraad goederen in bewerking en gereed product	X	n.b.
17. Aantal dagen klantenkrediet	X	X
18. Aantal dagen leverancierskrediet.....	X	X
19. Financiële onafhankelijkheidsgraad	X	X
<u>Investerings</u>		
20. Aanschaffingen van materiële vaste activa/Toegevoegde waarde %	X	X
21. Vernieuwingsgraad inzake materiële vaste activa..... %	X	X

n.b.: niet beschikbaar.

⁷ Voor de definitie, die verschilt naargelang het een volledig dan wel een verkort of micromodel betreft, wordt verwezen naar punt 5.3.5. "Definitie van de ratio's voor vennootschappen".

Verkoopmarges (ratio's 1 en 2)⁸

Het bedrijfsresultaat dat tijdens het boekjaar werd gerealiseerd, kan worden berekend voor of na aanrekening van de niet-kaskosten met bedrijfskarakter.

De niet-kaskosten zijn de geboekte afschrijvingen, de waardeverminderingen, en de voorzieningen voor risico's en kosten.

Het brutobedrijfsresultaat is dan het bedrijfsresultaat vóór aanrekening van de niet-kaskosten; het nettobedrijfsresultaat is het saldo dat overblijft na verrekening van de niet-kaskosten.

De verhouding tussen het bedrijfsresultaat en de verkopen is de verkoopmarge.

Voor **volledige jaarrekeningen** wordt het bedrijfsresultaat vergeleken met de som van de omzet en de andere bedrijfsopbrengsten, verminderd met de exploitatiesubsidies en de van de overheid ontvangen bedragen als compensatie voor minontvangsten ten gevolge van de toegepaste tarifieringspolitiek.

Voor **verkorte en microjaarrekeningen** kan het bedrijfsresultaat enkel met de omzet vergeleken worden.

Voor de **berekening van de nettoverkoopmarge** wordt het nettobedrijfsresultaat verhoogd met de door de overheid toegekende kapitaalsubsidies, aangerekend op het resultaat van het boekjaar onder de rubriek "Andere financiële opbrengsten". Deze kapitaalsubsidies zijn niet noodzakelijk afhankelijk van een investering in vaste activa, maar worden in deze context toch beschouwd als een factor die de afschrijvingskosten vermindert.

Voor de **berekening van de brutoverkoopmarge** vergt de aanrekening van de kapitaalsubsidies geen correctie: het effect van de vermindering van de afschrijvingskosten wordt gecompenseerd door een even grote toename van het nettobedrijfsresultaat in de teller.

Toegevoegde waarde (ratio's 3 tot 8 en 20)

De bruto toegevoegde waarde vertegenwoordigt de waarde die de onderneming, door de inzet van haar productiefactoren, toevoegt aan de waarde van de verbruikte goederen en diensten.

Ze wordt bekomen door de **waarde van de productie** (de algebraïsche som van de verkochte productie in ruime zin⁹, de geproduceerde vaste activa en de wijziging van de voorraden goederen in bewerking en gereed product en van de bestellingen in uitvoering) te verminderen met het **intermediair verbruik** (de algebraïsche som van de kosten van de handelsgoederen, de grond- en hulpstoffen, de diensten en de diverse goederen).

Een vergelijking van het bedrag van deze bruto toegevoegde waarde met bepaalde gegevens uit de jaarrekening geeft inlichtingen omtrent:

- de globale prestatie van de vennootschap en de efficiëntie van de ingezette middelen. Dit is het geval voor de ratio's "Toegevoegde waarde per personeelslid" en "Toegevoegde waarde/Bruto materiële vaste activa";
- het deel van de activiteit van de vennootschap dat overeenkomt met een inkomenscreatie: "Toegevoegde waarde/Bedrijfsopbrengsten"¹⁰;

⁸ De bedoelde ratio's worden aangeduid met het nummer waaronder ze voorkomen in de lijst van de ratio's op bladzijde 37 en onder punt 5.3.5. "Definitie van de ratio's voor vennootschappen".

⁹ Dit is de omzet en de andere bedrijfsopbrengsten, verminderd met de exploitatiesubsidies en de vanwege de overheid ontvangen compenserende bedragen.

¹⁰ Deze verhouding wordt beïnvloed door de graad van verticale integratie van de vennootschappen.

- de investeringsinspanning ("Aanschaffingen van materiële vaste activa/Toegevoegde waarde");
- het relatief belang van de kosten van de schulden, de personeelskosten en de niet-kaskosten (afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en kosten).

Er dient vermeld dat de individuele ratio's $\frac{\text{toegevoegde waarde}}{\text{personeelsbestand}}$ en $\frac{\text{personeelskosten}}{\text{toegevoegde waarde}}$ niet berekend werden voor de vennootschappen die geen gegevens over het personeelsbestand of geen personeelskosten hebben vermeld. Dit is namelijk het geval voor een aantal intercommunales (die deel uitmaken van de groeperingen PU2201 en PU2202) die hoofdzakelijk werken met personeel dat te hunner beschikking wordt gesteld door ondergeschikte openbare besturen.

Nettorendabiliteit van het eigen vermogen na belasting (ratio 9)

De nettorendabiliteit van het eigen vermogen, voortgebracht door de vennootschap na alle belastingen, is het rendement dat de aandeelhouder of de vennoot heeft van zijn investering, ongeacht de verwerking van het resultaat.

Het nettoresultaat van het boekjaar wordt vergeleken met het eigen vermogen, op voorwaarde dat dit eigen vermogen positief is. De berekening van deze ratio heeft in het tegengestelde geval geen zin: voor een vennootschap die bovendien een negatief nettoresultaat heeft zou immers een positief rendement bekomen worden.

Cashflow/Eigen vermogen (ratio 10)

- Het begrip "cashflow" dat in deze ratio wordt gebruikt, is **berekend per som**. De cashflow is dan gelijk aan het resultaat van het boekjaar na belastingen vermeerderd met de nettokosten die geen kasuitgaven meebrengen (afschrijvingen, waardeverminderingen, voorzieningen).

De cashflow kan ook per **verschil** worden berekend. In dit geval komt die overeen met:

- de kasopbrengsten, dit zijn de opbrengsten die contant of op termijn ontvangen worden, nl.: de bedrijfsopbrengsten (inclusief de geproduceerde vaste activa), de financiële opbrengsten (na aftrek van het deel van de kapitaalsubsidies aangerekend op het resultaat), de meerwaarde bij de realisatie van vaste activa, de andere niet-recurrente (uitzonderlijke) opbrengsten en de regularisatie van de belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen;
- verminderd met de kaskosten, dit zijn kosten met betrekking tot het boekjaar die contant of op termijn worden betaald, nl. de handelsgoederen, grond- en hulpstoffen, diensten en diverse goederen, de bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen, de andere bedrijfskosten, de kosten van schulden, de andere financiële kosten, de andere niet-recurrente (uitzonderlijke) kosten en de belastingen.

De cashflow wordt positief beïnvloed door de tijdens het boekjaar als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfs- en niet-recurrente (uitzonderlijke) kosten; de activering vermindert inderdaad de bedrijfs- en niet-recurrente (uitzonderlijke) kosten die op het boekjaar betrekking hebben.

- De verhouding "Cashflow/Eigen vermogen" geeft de maximumcapaciteit van de vennootschap om bruto-inkomen te genereren, onafhankelijk van de aanwending ervan.

Rendabiliteit van het totaal der activa (ratio's 11 en 12)

Het totaal resultaat van de vennootschap kan gesteld worden tegenover het totaal van de geïnvesteerde middelen, onafhankelijk van de financieringswijze van de activa.

In deze optiek omvat het totaal resultaat van de onderneming, naast het resultaat van het boekjaar, ook de nettokosten van de schulden en, indien de vennootschap winst heeft gemaakt, de belastingen die erop betrekking hebben¹¹.

De ratio van de rendabiliteit van het totaal der activa is dan de verhouding tussen dit totaal resultaat en het balanstotaal en kan zowel bruto als netto worden berekend, naargelang in de teller het resultaat van het boekjaar al dan niet wordt verhoogd met de nettotoevoegingen aan de afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen en uitgestelde belastingen.

Het belang van deze ratio is tweërlei:

- enerzijds laat de ratio toe het resultaat te vergelijken van vennootschappen met een verschillende financiële structuur. De ratio is immers onafhankelijk van het respectieve aandeel van het eigen en het vreemd vermogen in het totaal vermogen. De verdeling van het globaal resultaat onder de verschillende begunstigden (schuldeisers, overheid, vennoten) speelt evenmin een rol;
- anderzijds vormt de ratio één van de verklarende elementen van de rendabiliteit van het eigen vermogen. Deze laatste kan immers worden uitgedrukt als het product van de rendabiliteit van het totaal der activa en de "financiële hefboomcoëfficiënt" (verder afgekort als FHC):

$$\frac{\text{Nettoresultaat vóór belastingen}}{\text{Eigen vermogen}} = \frac{\text{Nettoresultaat vóór belastingen en kosten v/d schulden}}{\text{Totaal vermogen}} \times \text{"FHC"}$$

$$\text{waarbij "FHC"} = \frac{\text{Nettoresultaat vóór belastingen}}{\text{Eigen vermogen}} \div \frac{\text{Nettoresultaat vóór belastingen en financiële kosten}}{\text{Totaal vermogen}}$$

Liquiditeit (ratio's 13 en 14)

De liquiditeitsratio's laten toe na te gaan in welke mate de vennootschappen hun verplichtingen op korte termijn kunnen nakomen door middel van hun beschikbare en gemakkelijk te realiseren activa.

Men onderscheidt de liquiditeit in ruime zin of "current ratio" en de liquiditeit in enge zin, ook "quick ratio" of "acid test" genoemd.

De **liquiditeit in ruime zin** geeft een eerste evaluatie van de liquiditeitsgraad en vergelijkt het totaal van de realiseerbare en beschikbare activa (voorraden en bestellingen in uitvoering, vorderingen op ten hoogste één jaar, geldbeleggingen, liquide middelen en overlopende rekeningen van het actief) met de schulden op korte termijn, inclusief de overlopende rekeningen op het passief.

De **liquiditeit in enge zin** houdt geen rekening met de voorraden (welke moeilijker realiseerbaar zijn op korte termijn) en met de overlopende rekeningen. Deze laatste hebben immers een duidelijk heterogeen karakter: de overlopende rekeningen van het actief omvatten namelijk zowel over te dragen kosten als verworven opbrengsten, terwijl de overlopende rekeningen van het passief zowel uit toe te rekenen kosten als over te dragen opbrengsten bestaan.

Hoe hoger de waarde van deze ratio, hoe meer activa aanwezig zijn die op korte termijn kunnen worden omgezet om de verplichtingen op korte termijn na te kunnen komen.

¹¹ Voor de kleine vennootschappen komt het resultaat vóór financiële kosten en vóór belastingen overeen met de som van het bedrijfsresultaat, het uitzonderlijke resultaat en de financiële opbrengsten.

Voorraadrotatie (ratio's 15 en 16)

De voorraadrotatieratio's laten in homogene sectorale groeperingen toe de liquiditeitsgraad van de voorraden en de efficiëntie van het voorraadbeheer te vergelijken.

Een onderscheid wordt gemaakt tussen de voorraad handelsgoederen en grond- en hulpstoffen en de voorraad goederen in bewerking en gereed product.

Ongeacht de aard van de voorraden, mag er worden gesteld dat er een noodzakelijk en voldoende bedrag in geïnvesteerd dient te worden en gestreefd moet worden naar een zo hoog mogelijke voorraadrotatie: hoe sneller de voorraden worden gerealiseerd, hoe hoger hun liquiditeit is. De grootte van de voorraadrotatie hangt wel af van de aard van de geproduceerde en/of verkochte goederen en van de economische sector waartoe de vennootschap behoort.

De twee onderscheiden ratio's kunnen enkel worden berekend voor volledige jaarrekeningen.

Een specifiek probleem doet zich voor door het feit dat in de modellen de "Onroerende goederen bestemd voor verkoop" allemaal samen in eenzelfde voorraadrubriek (met code 35) zijn opgenomen, zonder onderscheid tussen de door de vennootschap aangekochte dan wel vervaardigde onroerende goederen.

Er werd dan ook verondersteld dat de bedragen die voor deze rubriek worden opgegeven, enkel voor vennootschappen uit de bouwnijverheid hoofdzakelijk zelf vervaardigde onroerende goederen vertegenwoordigen, en dat het voor vennootschappen uit de andere sectoren vooral gaat om aangekochte onroerende goederen bestemd om te worden doorverkocht.

Bijgevolg maakt de betrokken rubriek met code 35 deel uit van de noemer van:

- de ratio "rotatie van de voorraad goederen in bewerking en gereed product" voor de bouwnijverheid (groepering PU300)¹² en de deelsectoren van de bouwnijverheid;
- de ratio "rotatie van de voorraad handelsgoederen, grond- en hulpstoffen" voor alle andere sectoren.

Bovendien zijn deze ratio's "niet-significant" en met een sterretje ("*") gemarkeerd voor bepaalde sectoren, namelijk:

- de ratio "rotatie van de voorraad goederen in bewerking en gereed product" voor de vennootschappen die deel uitmaken van de sectoren distributie van energie en water, handel, vervoer en verkeer en diensten (groeperingen PU2201, PU2202, PU310, PU320, PU340, DE60 tot 62 en de deelsectoren daarvan)¹²;
- de ratio "rotatie van de voorraad handelsgoederen, grond- en hulpstoffen" voor de dienstverlenende instellingen die de populatie van de groeperingen PU340 en de deelsectoren daarvan¹² vormen.

Duur van het toegestane en verkregen krediet (ratio's 17 en 18)

Het aantal dagen klantenkrediet verwijst naar de gemiddelde tijdsduur die verloopt tussen het ontstaan van de handelsvorderingen en de inning ervan.

Het aantal dagen leverancierskrediet is het gemiddeld aantal dagen dat verloopt tussen het ontstaan van de handelsschulden en hun betaling.

Zij moeten met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd, omdat hun berekening gesteund is op de vergelijking van een "flow" (het bedrag van de tijdens het boekjaar gerealiseerde verkopen of gedane inkopen van handelsgoederen, grond- en hulpstoffen en van diensten en diverse goederen) en een "stock" (de per einde boekjaar uitstaande handelsvorderingen en -schulden). Het is evident dat de toestand per einde boekjaar niet noodzakelijk representatief is voor het dagelijks gemiddelde van het boekjaar.

¹² Zie de lijst van de sectorale groeperingen achteraan in dit document.

Financiële onafhankelijkheidsgraad (ratio 19)

Deze ratio meet het aandeel van het eigen vermogen in het geheel van de actiemiddelen waarover de vennootschap beschikt: hoe groter dit aandeel is, hoe minder de vennootschap afhankelijk is van door derden verstrekte middelen.

Hij is één van de componenten van de financiële hefboomcoëfficiënt en bijgevolg van de rendabiliteit van het eigen vermogen vóór belastingen (cf. ratio's 11 en 12).

Aanschaffingen van materiële vaste activa/Toegevoegde waarde (ratio 20)

Deze ratio (investeringsquote) geeft een indicatie van de investeringsinspanning geleverd tijdens het boekjaar.

5.3.3 Gemiddelde ratio's en spreiding van ratio's in kwartielen

Wanneer de financiële **ratio's worden berekend op basis van de geglobaliseerde bedragen** voor een sector (gewogen gemiddelden), brengen zij de graad van rendabiliteit, liquiditeit en solvabiliteit van die sector tot uiting. Het is evenwel niet duidelijk of de bekomen gemiddelde ratiowaarden kenmerkend zijn voor het merendeel van de vennootschappen die van de populatie deel uitmaken, dan wel in belangrijke mate bepaald worden door één of meer grote vennootschappen. Het is om die reden dat de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven een publicatie van een spreiding in kwartielen heeft geadviseerd.

Een **spreiding in kwartielen** is voor elke ratio het resultaat van de volgende bewerkingen: berekening van de ratiowaarde voor elke onderneming, rangschikking van de bekomen ratiowaarden in stijgende orde en bepaling van drie referentiewaarden, Q_1 , Q_2 en Q_3 , die zodanig worden gekozen dat

- 75 % van de vennootschappen een ratiowaarde hebben die groter is dan of gelijk is aan Q_1 ;
- 50 % van de vennootschappen een ratiowaarde hebben die groter is dan of gelijk is aan Q_2 ;
- 25 % van de vennootschappen een ratiowaarde hebben die groter is dan of gelijk is aan Q_3 .

Voor iedere ratio en elke sectorale groepering verdelen de waarden Q_1 , Q_2 en Q_3 de groep van vennootschappen dus in vier opeenvolgende subgroepen, die elk bestaan uit 25 % van het totaal aantal vennootschappen dat deel uitmaakt van de berekeningen. Deze waarden vormen referentiewaarden voor een vennootschap die zich in haar sector wil situeren.

Ook het aantal vennootschappen waarvoor een ratiowaarde bestaat die deel uitmaakt van de berekening van de spreiding wordt vermeld.

De overige hiernavolgende spreidingsmaten zijn eveneens beschikbaar: de decielen, het rekenkundige gemiddelde, het gecorrigeerde rekenkundig gemiddelde, de standaardafwijking, de gecorrigeerde standaardafwijking en de minimum- en maximumwaarden.

5.3.4 Methodologische opmerkingen

- a. De gedetailleerde definitie van elke ratio wordt gegeven in punt 5.3.5 hierna. Naast de benaming van de rubrieken die voor hun berekening van belang zijn, wordt de code vermeld waarmee deze rubrieken voorkomen in de standaardmodellen die de Nationale Bank uitgeeft.
- b. De definitie van de ratio's die worden berekend voor de verkorte en microjaarrekeningen is niet altijd identiek met die van de overeenkomstige ratio's welke op basis van de gegevens van de volledige modellen worden verkregen.

Ook krijgen ratio's die voor het totaal der volledige, verkorte en micromodellen worden berekend, om technische redenen dezelfde inhoud als de ratio's die voor de verkorte en micromodellen gelden.

In een volledig model worden b.v. de kosten van de schulden afzonderlijk vermeld, waardoor de berekening van de ratio "Kosten van de schulden/Toegevoegde waarde" mogelijk wordt, terwijl in een verkort of micromodel enkel de vermelding voorzien is van het totaal der financiële kosten; vandaar dat

voor de verkorte en micromodellen en voor het totaal der volledige, verkorte en micromodellen enkel de verhouding "Financiële kosten/Toegevoegde waarde" kan worden berekend.

Deze voor het geheel van de vennootschappen berekende ratio dient niettemin met voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd omwille van het belang dat de "andere financiële kosten" hebben voor de volledige modellen.

- c. De vennootschappen die van de mogelijkheid gebruik maken om een verkorte of microjaarrekening neer te leggen, zijn niet verplicht hun omzet of het bedrag van de verbruikte handelsgoederen en grond- en hulpstoffen en van de aangekochte diensten en diverse goederen die ten laste van het boekjaar vallen, te vermelden.

De hierna volgende ratio's, waarin deze rubrieken voorkomen, hebben dan ook enkel betrekking op de vennootschappen die deze gegevens hebben vermeld:

- (bruto- en netto)verkoopmarge;
- toegevoegde waarde/bedrijfsopbrengsten;
- aantal dagen klantenkrediet;
- aantal dagen leverancierskrediet.

- d. Om niet-relevante resultaten te vermijden, werden bepaalde **vennootschappen uit de ratioberekeningen geweerd**:

- voor de ratio's waarbij de verhouding wordt gemaakt tussen één of meerdere rubrieken uit de resultatenrekening en één of meerdere rubrieken uit de balans: de vennootschappen met een boekjaar van meer of minder dan 12 maanden (uitsluitend voor de berekening van het gewogen gemiddelde; voor het berekenen van de individuele ratiowaarden werd een proratering op 12 maanden van de stromen verkozen);
- voor de ratio's die rekening houden met het personeel (personeelskosten of tewerkgesteld personeel) en de toegevoegde waarde: de vennootschappen die geen personeelskosten of tewerkgesteld personeel hebben vermeld.

Met hetzelfde doel werden bepaalde vennootschappen uitgesloten voor de berekening van de spreiding in kwartielen, terwijl ze toch tussenkomen voor dezelfde ratio berekend op basis van de geglobaliseerde bedragen; het betreft:

- voor de ratio's van de rendabiliteit van het eigen vermogen: de vennootschappen met een eigen vermogen dat negatief of nul is;
- voor de ratio's waarvan de noemer bestaat uit de toegevoegde waarde: de vennootschappen met een toegevoegde waarde die negatief of nul is.

Aangezien alle vennootschappen bijdragen tot de globalisaties, en bijgevolg de gemiddelde ratio's beïnvloeden, zal de statistische populatie voor de ratiospreidingen in die gevallen verschillen van die voor de globalisaties en de gemiddelde ratio's. De voorwaarden die moeten vervuld zijn opdat de berekening van de ratio zou uitgevoerd worden, zijn in de tabel 5.3.5 vermeld.

- e. Enkele ratio's hebben inhoudelijk geen zin voor bepaalde sectoren. In zulke gevallen wordt in de ratiotabellen een sterretje ("*") vermeld op de plaats waar de kwartielen worden opgegeven.
- f. Behalve de eerder vermelde gevallen wordt de waarde van bepaalde ratio's niet berekend omwille van de volgende redenen:

Reden van niet-berekening van de ratiowaarde	Vermelding
Het aantal significante waarden is onvoldoende voor de groepering	n.s. (niet-significant)
Noemer nul of afwezig en/of teller nul of afwezig	onb. (onbepaald)
Waarde (ver) boven de normale waarde	n.v. (niet-voorstelbaar)

Een vennootschap die tijdens het boekjaar niet heeft geïnvesteerd, zal dus voor de ratio's "Aanschaffingen materiële vaste activa/ Toegevoegde waarde" en "Aanschaffingen materiële vaste activa/ Materiële vaste activa op het einde van het vorige boekjaar" als waarde "onbepaald" meekrijgen die niet tussenkomt bij de berekening van de spreiding voor deze ratio's. De berekening van de spreidingswaarden is dus in het voorbeeld enkel bepaald door de vennootschappen die tijdens het beschouwde boekjaar geïnvesteerd

hebben. Het aantal vennootschappen dat niet heeft geïnvesteerd, kan worden afgeleid uit de vergelijking van het aantal vennootschappen dat in de globalisatiestatistiek is vermeld voor de rubriek 20/58 "Balanstotaal" enerzijds en het aantal vennootschappen dat eveneens in de globalisatiestatistiek is vermeld voor de investeringsrubrieken 8169, 8229 en 8299 uit de staat van de materiële vaste activa anderzijds.

5.3.5 Definitie van de ratio's voor vennootschappen

	Codes die voorkomen in het	
	volledig model	verkort en micromodel
A. EXPLOITATIE		
1. BRUTOVERKOOPMARGE		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u>		
De omzet moet ingevuld zijn	(verplichte vermelding)	70 > 0
Teller Bedrijfswinst (-verlies) Afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en kosten	+ 9901 – 76A + 66A + 630 + 631/4 + 635/8 ¹³	+ 9901 – 76A + 66A + 630 + 631/4 + 635/8 ¹³
Noemer Omzet Andere bedrijfsopbrengsten Exploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen compenserende bedragen	+ 70 + 74 - 740	+ 70 n.b. n.b.
Ratio = T/N * 100		
2. NETTOVERKOOPMARGE		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u>		
De omzet moet ingevuld zijn	(verplichte vermelding)	70 > 0
Teller Bedrijfswinst (-verlies) Door de overheid toegekende kapitaalsubsidies, aangerekend op het resultaat	+ 9901 – 76A + 66A + 9125	+ 9901 – 76A + 66A
Noemer Dezelfde als voor ratio 1		
Ratio = T/N * 100		
3. TOEGEVOEGDE WAARDE / BEDRIJFSOPBRENGSTEN		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u>		
De rubriek "Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen, diensten en diverse goederen" moet ingevuld zijn	(verplichte vermelding)	60/61 > 0
Teller (bruto toegevoegde waarde) Bedrijfsopbrengsten Exploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen compenserende bedragen Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen Diensten en diverse goederen Raming van de bruto toegevoegde waarde: Brutomarge (zonder de niet-recurrente bedrijfsopbrengsten)	+ 70 + 71 + 72 + 74 - 740 - 60 - 61	+ 9900 – 76A

¹³ Tot 2015: 635/7.

	Codes die voorkomen in het	
	volledig model	verkort en micromodel
Noemer Bedrijfsopbrengsten Exploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen compenserende bedragen Raming van de bedrijfsopbrengsten: Brutomarge (zonder de niet-recurrente bedrijfsopbrengsten) Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen; diensten en diverse goederen Ratio = T/N * 100	+ 70 + 71 + 72 +74 - 740	+ 9900 – 76A + 60/61
4. TOEGEVOEGDE WAARDE PER PERSONEELSLID		
<u>Voorwaarden voor het berekenen van de ratio</u>		
De duur van het boekjaar moet gelijk zijn aan 12 maanden ¹⁴	12 maanden	12 maanden
Het gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten moet groter zijn dan nul	9087 > 0	VKT: 9087 > 0 MIC: 1003 > 0
Teller Dezelfde als voor ratio 3 Noemer Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten Ratio = T/N (EUR)	9087	VKT: 9087 MIC: 1003
5. TOEGEVOEGDE WAARDE / BRUTO MATERIEËLE VASTE ACTIVA		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u>		
De duur van het boekjaar moet gelijk zijn aan 12 maanden (a)	12 maanden	12 maanden
Teller Dezelfde als voor ratio 3 Noemer Rekenkundig gemiddelde van de aanschaffingswaarde van de materiële vaste activa: - per einde van het vorige boekjaar - per einde van het boekjaar Ratio = T/N * 200	+ 8199P ¹⁵ + 8199 ¹⁶	+ 8199P + 8199

¹⁴ Deze voorwaarde geldt voor de berekening van de spreidingsmaat, maar niet voor de ratio die berekend wordt op basis van de geglobaliseerde bedragen.

¹⁵ 8199P = 8191P tot 8196P.

¹⁶ 8199 = 8191 tot 8196.

	Codes die voorkomen in het	
	volledig model	verkort en micromodel
6. AANDEEL VAN DE PERSONEELSKOSTEN IN DE TOEGEVOEGDE WAARDE		
<u>Voorwaarden voor het berekenen van de ratio</u> De rubriek "Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen" moet positief zijn De noemer moet positief zijn ¹⁷	$62 > 0$ $(70 + 71 + 72 + 74 - 740 - 60 - 61) > 0$	$62 > 0$ $(9900 - 76A) > 0$
Teller Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen Voorzieningen voor pensioenen: nettotoevoegingen of nettobestedingen en -terugnemingen	+ 62 + 635	+ 62 n.b.
Noemer Identiek met de teller van ratio 3		
Ratio = T/N * 100		
7. AANDEEL VAN DE AFSCHRIJVINGEN, WAARDE-VERMINDERINGEN EN VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN IN DE TOEGEVOEGDE WAARDE		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u> De noemer moet positief zijn ¹⁷	$(70 + 71 + 72 + 74 - 740 - 60 - 61) > 0$	$(9900 - 76A) > 0$
Teller Afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en kosten die deel uitmaken van de bedrijfskosten	+ 630 + 631/4 + 635/8 ¹⁸ - 635	+ 630 + 631/4 + 635/8 ¹⁸
Noemer Identiek met de teller van ratio 3		
Ratio = T/N * 100		
8. AANDEEL VAN DE KOSTEN VAN DE SCHULDEN IN DE TOEGEVOEGDE WAARDE		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u> De noemer moet positief zijn ¹⁷	$(70 + 71 + 72 + 74 - 740 - 60 - 61) > 0$	$(9800 - 76A) > 0$
Teller Financiële kosten waarvan: Kosten van de schulden Bedrag van het disconto ten laste van de vennootschap bij de verhandeling van de vorderingen	+ 650 + 653	+ 65
Noemer Identiek met de teller van ratio 3		
Ratio = T/N * 100		

¹⁷ Deze voorwaarde geldt voor de berekening van de spreidingsmaat, maar niet voor de ratio die berekend wordt op basis van de geglobaliseerde bedragen.

¹⁸ Tot 2015: 635/7.

	Codes die voorkomen in het	
	volledig model	verkort en micro model
B. RENDABILITEIT		
9. NETTORENDABILITEIT VAN HET EIGEN VERMOGEN NA BELASTING		
<u>Voorwaarden voor het berekenen van de ratio</u>		
De duur van het boekjaar moet gelijk zijn aan 12 maanden (a)	12 maanden	12 maanden
De noemer moet positief zijn ¹⁹	10/15 > 0	10/15 > 0
Teller Winst (Verlies) van het boekjaar	+ 9904	+ 9904
Noemer Eigen vermogen	+ 10/15	+ 10/15
Ratio = T/N * 100		
10. CASHFLOW / EIGEN VERMOGEN		
<u>Voorwaarden voor het berekenen van de ratio</u>		
De duur van het boekjaar moet gelijk zijn aan 12 maanden (a)	12 maanden	12 maanden
De noemer moet positief zijn ¹⁹	10/15 > 0	10/15 > 0
Teller Winst (Verlies) van het boekjaar	+ 9904	+ 9904
Afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en kosten	+ 630 + 631/4 + 6501 + 635/8 ²⁰ + 651 + 6560 - 6561 + 660 + 661 + 662 ²¹	+ 631/4 + 635/8 ²⁰ + 8079 + 8279 + 8475 ^{22 23}
Terugnemingen van afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en kosten	- 760 - 761 - 762 ²⁴	- 8089 - 8289 - 8485 ²³
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	+ 663 ²⁵	n.b.
Door de overheid toegekende kapitaalsubsidies, aangerekend op het resultaat	- 9125 ²⁶	n.b.
Onttrekking aan de uitgestelde belastingen	- 780	- 780
Overboeking naar de uitgestelde belastingen	+ 680	+ 680
Noemer Dezelfde als voor ratio 9		
Ratio = T/N * 100		

¹⁹ Deze voorwaarde geldt voor de berekening van de spreidingsmaat, maar niet voor de ratio die berekend wordt op basis van de geglobaliseerde bedragen.

²⁰ Tot 2015: 635/7.

²¹ Vanaf 2016 is deze rubriek als volgt gecreëerd: 662 = 6620 + 6621.

²² Afschrijvingen op oprichtingskosten niet inbegrepen.

²³ Aangezien de rubrieken 8475 en 8485 eigen zijn aan verkorte en micromodellen, dienen in geval van volledige modellen de overeenkomstige rubrieken [+ 847(1 tot 3) + 848(1 tot 3) - 860(1 tot 3) - 861(1 tot 3)] in de teller te worden bijgevoegd voor de berekening van de spreiding voor de micro, verkorte en volledige jaarrekeningen samen.

²⁴ Vanaf 2016 is deze rubriek als volgt gecreëerd: 762 = 7620 + 7621.

²⁵ Vanaf 2016 is deze rubriek als volgt gecreëerd: 663 = 6630 + 6631.

²⁶ Vanaf 2016 bestaat de rubriek 9125 niet meer.

	Codes die voorkomen in het	
	volledig model	Verkort en micromodel
11. BRUTORENDABILITEIT VAN HET TOTAAL DER ACTIVA, VÓÓR BELASTING EN KOSTEN VAN SCHULDEN		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u>		
De duur van het boekjaar moet gelijk zijn aan 12 maanden (a)	12 maanden	12 maanden
Teller		
Winst (Verlies) van het boekjaar	+ 9904	+ 9904
Financiële kosten		+ 65
waarvan: Kosten van de schulden	+ 650 + 653	
Door de overheid toegekende kapitaal- en interestsubsidies, aangerekend op het resultaat (onder de andere financiële opbrengsten)	- 9125 - 9126	- 753
Afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en kosten	+ 630 + 631/4 + 635/8 ²⁷ + 651 + 6560 - 6561 + 660 + 661 + 662	+ 631/4 + 635/8 ²⁷ + 8079 + 8279 + 8475 ²⁸
Terugnemingen van afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en kosten	- 760 - 761 - 762	- 8089 - 8289 - 8485 ²⁸
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	+ 663	n.b.
Belastingen op het resultaat (van het boekjaar)	+ 9134	+ 67/77
Onttrekking aan de uitgestelde belastingen	- 780	- 780
Overboeking naar de uitgestelde belastingen	+ 680	+ 680
Noemer		
Totaal der activa	+ 20/58	+ 20/58
Ratio = T/N * 100		
12. NETTORENDABILITEIT VAN HET TOTAAL DER ACTIVA, VÓÓR BELASTING EN KOSTEN VAN SCHULDEN		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u>		
De duur van het boekjaar moet gelijk zijn aan 12 maanden (a)	12 maanden	12 maanden
Teller		
Winst (Verlies) van het boekjaar	+ 9904	+ 9904
Financiële kosten		+ 65
waarvan: Kosten van de schulden	+ 650 + 653	
Door de overheid toegekende interestsubsidies, aangerekend op het resultaat	- 9126	n.b.
Belastingen op het resultaat (van het boekjaar)	+ 9134	+ 67/77
Noemer		
Totaal der activa	+ 20/58	+ 20/58
Ratio = T/N * 100		

²⁷ Tot 2015: 635/7.

²⁸ Aangezien de rubrieken 8475 en 8485 eigen zijn aan verkorte en micromodellen, dienen in geval van volledige modellen de overeenkomstige rubrieken [+ 847(1 tot 3) + 848(1 tot 3) - 860(1 tot 3) - 861(1 tot 3)] in de teller te worden bijgevoegd voor de berekening van de spreiding voor de micro, verkorte en volledige jaarrekeningen samen.

	Codes die voorkomen in het	
	volledig model	verkort en micromodel
C. FINANCIËLE STRUCTUUR		
13. LIQUIDITEIT IN RUIME ZIN		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u>		
Geen enkele	-	-
Teller		
Vorraden en bestellingen in uitvoering	+ 3	+ 3
Vorderingen op ten hoogste één jaar	+ 40/41	+ 40/41
Geldbeleggingen	+ 50/53	+ 50/53
Liquide middelen	+ 54/58	+ 54/58
Overlopende rekeningen van het actief	+ 490/1	+ 490/1
Noemer		
Schulden op ten hoogste één jaar	+ 42/48	+ 42/48
Overlopende rekeningen van het passief	+ 492/3	+ 492/3
Ratio = T/N		
14. LIQUIDITEIT IN ENGE ZIN		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u>		
Geen enkele	-	-
Teller		
Vorderingen op ten hoogste één jaar	+ 40/41	+ 40/41
Geldbeleggingen	+ 50/53	+ 50/53
Liquide middelen	+ 54/58	+ 54/58
Noemer		
Schulden op ten hoogste één jaar	+ 42/48	+ 42/48
Ratio = T/N		
15. ROTATIE VAN DE VOORRAAD HANDELSGOEDEREN, GROND- EN HULPSTOFFEN		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u>		
De duur van het boekjaar moet gelijk zijn aan 12 maanden (a)	12 maanden	n.b.
Teller		
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen (inkopen + afname van de voorraad - toename van de voorraad)	+ 60	n.b.
Noemer		
Grond- en hulpstoffen	+ 30/31	n.b.
Handelsgoederen	+ 34	n.b.
Onroerende goederen bestemd voor verkoop ²⁹	+ 35	n.b.
Vooruitbetalingen	+ 36	n.b.
Ratio = T/N		

²⁹ Voor alle sectoren uitgezonderd voor de sector "Bouwnijverheid" en de deelsectoren daarvan.

	Codes die voorkomen in het	
	volledig model	verkort en micromodel
16. ROTATIE VAN DE VOORRAAD GOEDEREN IN BEWERKING EN GEREED PRODUCT		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u>		
De duur van het boekjaar moet gelijk zijn aan 12 maanden (a)	12 maanden	n.b.
Teller		
Bedrijfskosten (zonder de niet-recurrente bedrijfskosten)	+ 60 + 61 + 62 + 630 + 631/4 + 635/8 ³⁰ + 640/8 + 649	n.b.
Wijziging in de voorraad goederen in bewerking en gereed product en in de bestellingen in uitvoering	- 71	n.b.
Geproduceerde vaste activa	- 72	n.b.
Exploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen compenserende bedragen	- 740	n.b.
Door de overheid toegekende kapitaalsubsidies, aangerekend op het resultaat	- 9125	n.b.
Noemer		
Goederen in bewerking	+ 32	n.b.
Gereed product	+ 33	n.b.
Onroerende goederen bestemd voor verkoop ³¹	+ 35	n.b.
Bestellingen in uitvoering	+ 37	n.b.
Ratio = T/N		
17. AANTAL DAGEN KLANTENKREDIET		
<u>Voorwaarden voor het berekenen van de ratio</u>		
De duur van het boekjaar moet gelijk zijn aan 12 maanden (b)	12 maanden	12 maanden
De omzet moet opgegeven zijn	(verplichte vermelding)	70 > 0
Teller		
Handelsvorderingen	+ 40	+ 40
De door de vennootschap geëndosseerde handelseffecten in omloop	+ 9150	+ 9150
Noemer		
Omzet	+ 70	+ 70
Andere bedrijfsopbrengsten	+ 74	n.b.
Exploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen compenserende bedragen	- 740	n.b.
De belasting over de toegevoegde waarde, in rekening gebracht tijdens het boekjaar door de vennootschap	+ 9146	n.b.
Ratio = T/N * 365 dagen		

³⁰ Tot 2015: 635/7.

³¹ Enkel voor de sector "Bouwnijverheid" en de deelsectoren daarvan.

	Codes die voorkomen in het	
	volledig model	verkort en micromodel
18. AANTAL DAGEN LEVERANCIERSKREDIET		
<u>Voorwaarden voor het berekenen van de ratio</u>		
De duur van het boekjaar moet gelijk zijn aan 12 maanden (b) De rubriek "Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen, diensten en diverse goederen" moet ingevuld zijn	12 maanden (verplichte vermelding)	12 maanden 60/61 > 0
Teller Handelsschulden	+ 44	+ 44
Noemer Inkopen van handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	+ 600/8	
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen; diensten en diverse goederen		+ 60/61
Diensten en diverse goederen	+ 61	
De belasting over de toegevoegde waarde, in rekening gebracht tijdens het boekjaar aan de vennootschap (aftrekbaar)	+ 9145	n.b.
Ratio = T/N * 365 dagen		
19. SOLVABILITEIT		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u>		
Geen enkele	-	-
Teller Eigen vermogen	+ 10/15	+ 10/15
Noemer Totaal der passiva	+ 10/49	+ 10/49
Ratio = T/N * 100		

	Codes die voorkomen in het	
	volledig model	verkort en micromodel
D. INVESTERINGEN		
20. BELANG VAN DE AANSCHAFFINGEN VAN MATERIËLE VASTE ACTIVA IN VERGELIJKING MET DE TOEGEVOEGDE WAARDE		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u> De noemer moet positief zijn ³²	$(70 + 71 + 72 + 74 - 740 - 60 - 61) > 0$	$(9900 - 76A) > 0$
Teller Tijdens het boekjaar aangeschafte materiële vaste activa (met inbegrip van de geproduceerde vaste activa) Meerwaarden op materiële vaste activa, verworven van derden Afschrijvingen en waardeverminderingen op materiële vaste activa, verworven van derden	+ 8169 ³³ + 8229 ³⁴ - 8299 ³⁵	+ 8169 + 8229 - 8299
Noemer Identiek met de teller van ratio 3		
Ratio = T/N * 100		
21. VERNIEUWINGSGRAAD INZAKE MATERIËLE VASTE ACTIVA		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u> De duur van het boekjaar moet gelijk zijn aan 12 maanden (a)	12 maanden	12 maanden
Teller Dezelfde als voor ratio 20		
Noemer Aanschaffingswaarde van de materiële vaste activa per einde van het vorige boekjaar Meerwaarden op materiële vaste activa, per einde van het vorige boekjaar Afschrijvingen en waardeverminderingen op materiële vaste activa per einde van het vorige boekjaar	+ 8199P ³⁶ + 8259P ³⁷ - 8329P ³⁸	+ 8199P + 8259P - 8329P
Ratio = T/N * 100		

- (a) Vanaf boekjaar 2011 is deze voorwaarde uitsluitend geldig voor de berekening van de geglobaliseerde waarde van de ratio. Voor het berekenen van de spreidingsmaten wordt, indien het boekjaar verschillend is van 12 maanden, de teller van de ratio gedeeld door het aantal maanden van het boekjaar, vermenigvuldigd met 12.
- (b) Vanaf boekjaar 2011 is deze voorwaarde uitsluitend geldig voor de berekening van de geglobaliseerde waarde van de ratio. Voor het berekenen van de spreidingsmaten wordt, indien het boekjaar verschillend is van 12 maanden, de noemer van de ratio gedeeld door het aantal maanden van het boekjaar, vermenigvuldigd met 12.

³² Deze voorwaarde geldt voor de berekening van de spreidingsmaat, maar niet voor de ratio die berekend wordt op basis van de geglobaliseerde bedragen.

³³ 8169 = 8161 tot 8166.

³⁴ 8229 = 8221 tot 8226.

³⁵ 8299 = 8291 tot 8296.

³⁶ 8199P = 8191P tot 8196P.

³⁷ 8259P = 8251P tot 8256P.

³⁸ 8329P = 8321P tot 8326P.

5.4 Gepubliceerde ratio's voor verenigingen en stichtingen

5.4.1 Algemeen

De ratio's die door de Balanscentrale berekend worden op basis van de jaarrekeningen opgesteld volgens het volledige en verkorte model voor verenigingen en stichtingen werden bepaald door een werkgroep met verschillende experts uit de verenigingssector³⁹. Deze ratio's zijn beschikbaar vanaf het boekjaar 2009.

5.4.2 Beperkte representativiteit van de statistieken op basis van de jaarrekeningen van verenigingen en stichtingen

In tegenstelling met de statistieken opgesteld op basis van de jaarrekeningen van de niet-financiële vennootschappen hebben de statistieken opgesteld op basis van de standaardjaarrekeningen van verenigingen en stichtingen een **beperkte representativiteit**.

Eenzijds maken de zowat 90.000 kleine verenigingen en private stichtingen er geen deel van uit, daar ze geen jaarrekening hoeven neer te leggen bij de Balanscentrale.

Anderzijds is ongeveer 10 % van de jaarrekeningen van de grote verenigingen en stichtingen opgesteld volgens een afwijkend model, waardoor deze niet in de door de Balanscentrale berekende statistieken kunnen worden geïntegreerd. Het gaat voornamelijk om de sectoren onderwijs en ziekenhuizen.

Onderstaande tabel, opgesteld op basis van de jaarrekeningen neergelegd door de verenigingen en stichtingen voor boekjaar 2009, geeft een idee van de belangrijkheid van het gebruik van een afwijkend model volgens de activiteitensector

Standaardmodellen			Afwijkende modellen			
Sector (NACE-BEL-codes)	(1) Aantal ver.	(2) Balanstotaal (miljoen EUR)	Aantal ver.	Aantal ver. [% van (1)]	Balanstotaal (miljoen EUR)	Balanstotaal [% van (2)]
Geheel van de activiteitensectoren	6.034	36.258	574	10	9.663	27
Landbouw en industrie (01 tot 43)	27	364				
Handel en diensten (45 tot 82)	827	8.863	10	1	665	8
Verblijfsaccommodaties, restaurants en cafés (55 tot 56)	102	373	2	2	5	1
Informatie en communicatie (58 tot 63)	67	360				
Financiële activiteiten en verzekeringen (64 tot 66)	34	1.327	6	18	362	27
Exploitatie van en handel in onroerend goed (68)	71	521				
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten (69 tot 75)	182	1.647	1	1	298	18
Administratieve en ondersteunende diensten (77 tot 82)	339	4.441	1	0	1	0

³⁹ Maakten deel uit van de werkgroep: J. Christiaens (UGent), C. Van Wymeersch (FUNDP, Louvain School of Management), S. Verbruggen (Hogeschool-Universiteit Brussel), J.-P. Vincke (IBR), S. Podevijn, M. Brees (CBN), F. Khrouz, S. Rompteu (Solvay Business School, ULB), M. Lauwers (Vlaamse Overheid Departement Welzijn Volksgezondheid en Gezin), S. Mertens, M. Marée (ULg), A. Drouguet (Semafor asbl), C. Rigo, M. Vander Donckt, V. Hendrichs, C. Buydens (NBB).

Standaardmodellen			Afwijkende modellen			
Sector (NACE-BEL-codes)	(1) Aantal ver.	(2) Balanstotaal (miljoen EUR)	Aantal ver.	Aantal ver. [% van (1)]	Balanstotaal (miljoen EUR)	Balanstotaal [% van (2)]
Openbaar bestuur (84)	76	1.817	7	9	590	32
Onderwijs (85)	817	3.803	360	44	2.497	66
Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening (86 tot 88)	2.444	13.680	130	5	5.725	42
Menselijke gezondheidszorg (86)	372	6.152	64	17	5.316	86
Ziekenhuizen (861)	68	5.082	60	88	5.265	104
Maatschappelijke dienstverlening (87 tot 88)	2.072	7.527	66	3	408	5
Maatschappelijke dienstverlening met huisvesting (87)	1.001	4.793	34	3	331	7
Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting (88)	1.071	2.734	32	3	77	3
Kunst, amusement en ontspanning (90 tot 93)	524	1.185	4	2	3	0
Creatieve activiteiten, kunst en amusement (90)	225	387				
Bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten (91)	110	415				
Sport, ontspanning en recreatie (92 tot 93)	189	383	2	1	2	1
Diverse verenigingen (94)	1.220	6.152	2	0	1	0

De jaarrekeningen van de verenigingen en stichtingen **weerspiegelen** slechts **gedeeltelijk** hun activiteiten; immers, wat financieel niet meetbaar is (zoals het vrijwilligerswerk, gratis ter beschikking van de vereniging gesteld materieel, de giften in natura, ...), wordt er niet in vermeld.

Verder vormen de verenigingen en private stichtingen inzake activiteiten een zeer **heterogene** populatie. Sommige zijn quasi-vennootschappen (bijvoorbeeld: de sociale secretariaten en de controle-organismen), terwijl andere werkelijk zonder winstoogmerk opereren. De interpretatie van de statistieken zal dus met de nodige voorzichtigheid moeten gebeuren, rekening houdend met de bijzonderheden van de sector.

5.4.3 Ratio's die voor de verenigingen en stichtingen berekend worden

De gepubliceerde ratio's van verenigingen en stichtingen worden, net zoals voor de vennootschappen, in vier groepen ingedeeld, naargelang ze betrekking hebben op:

- **de exploitatie;**
- **de rendabiliteit;**
- **de financiële structuur;**
- **de investeringen.**

Een vijfde groep is hieraan toegevoegd:

- **bijzondere ratio's voor de non-profitsector.**

In het totaal worden voor de jaarrekeningen opgesteld volgens een standaardmodel voor verenigingen 22 ratio's berekend.

Exploitatie

1. Brutomarge op bedrijfsopbrengsten (%)
2. Resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening (%)
3. Toegevoegde waarde op bedrijfsopbrengsten (%)
4. Toegevoegde waarde per personeelslid (in EUR)
5. Aandeel van de personeelskosten in de toegevoegde waarde (%)
6. Aandeel van de afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen in de toegevoegde waarde (%)
7. Aandeel van de financiële kosten in de toegevoegde waarde (%)

Rendabiliteit

8. Brutorendabiliteit van de totale opbrengsten (%)
9. Nettorendabiliteit van het totaal der activa vóór
 - a. kosten van schulden (%) (**enkel voor de volledige modellen**)
 - b. financiële kosten (%) (**enkel voor de verkorte modellen**)
10. Aandeel van de totale schulden gedekt door de cashflow (%)

Bijzondere ratio's voor de non-profitsector

11. Aandeel van de lidgelden, schenkingen, legaten en subsidies in het totaal der bedrijfsopbrengsten (%)
12. Aandeel van de personeelskosten gedekt door de lidgelden, schenkingen, legaten en subsidies (%)

Financiële structuur

13. Liquiditeit in ruime zin (Current ratio)
14. Liquiditeit in enge zin (Quick ratio)
15. Solvabiliteit verbeterd voor vaste activa die niet in volle eigendom zijn van de vereniging (%)
16. Aandeel van de materiële vaste activa die in volle eigendom zijn van de vereniging (%)
17. Permanent vermogen op uitgebreide vaste activa (%)
18. Aandeel van de kapitaalsubsidies in het eigen vermogen (%)
19. Aantal dagen debiteurenkrediet
20. Aantal dagen leverancierskrediet

Investerings

21. Aanschaffingen van materiële vaste activa / Materiële vaste activa per einde vorig boekjaar (%)
22. Afschrijvingsgraad van de immateriële en materiële vaste activa (%)

Brutomarge op bedrijfsopbrengsten (ratio 1)⁴⁰

Het bedrijfsresultaat op het einde van het boekjaar, gecorrigeerd met de niet-kaskosten, wordt vergeleken met de bedrijfsopbrengsten, bestaande uit de omzet, andere bedrijfsopbrengsten en lidgelden, schenkingen, legaten en subsidies.

Met deze ratio vergewist men zich van de operationele efficiëntie van de vereniging, gaat men na of de vereniging financieel in evenwicht is voor wat haar zuiver operationele activiteiten betreft, zonder rekening te houden met de financiële resultaten en de uitzonderlijke elementen.

Resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening (ratio 2)

Hier wordt het resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening, d.w.z. het bedrijfsresultaat aangevuld met het financieel resultaat, vergeleken met het totaal van de bedrijfsopbrengsten en de financiële opbrengsten.

Deze ratio toont of de vereniging financieel in evenwicht is, als ook rekening wordt gehouden met de financiële resultaten.

Toegevoegde waarde (ratio's 3 tot 7)

De toegevoegde waarde is de waarde die de vereniging, door middel van haar productiefactoren, toevoegt aan de waarde van de verbruikte goederen en diensten.

Ze komt overeen met het verschil tussen de **bedrijfsopbrengsten** (met inbegrip van de lidgelden, schenkingen, legaten en subsidies) en de **kosten van de handelsgoederen, grond- en hulpstoffen, diensten en diverse goederen**.

Door de toegevoegde waarde te vergelijken met bepaalde gegevens uit de jaarrekening meet men:

- de algemene efficiëntie van de verenigingen en de ingezette middelen; dit is de bedoeling van de ratio "Toegevoegde waarde per personeelslid" (uitgedrukt in voltijdse equivalenten) (ratio 4);
- de mate waarin de activiteit van de vereniging inkomsten genereert: de "Toegevoegde waarde in percent van de bedrijfsopbrengsten" (ratio 3);
- het relatief belang van de personeelskosten (ratio 5), de niet-kaskosten (afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en kosten) (ratio 6) en de financiële kosten (ratio 7).

De ratio's "Toegevoegde waarde per personeelslid" en "Aandeel van de personeelskosten in de toegevoegde waarde" worden niet berekend voor de verenigingen die geen werknemers of geen personeelskosten vermeld hebben.

Rendabiliteit van de totale opbrengsten of van het totaal der activa (ratio's 8 en 9)

De vereniging zal er niet naar streven om deze ratiowaarde te maximaliseren, maar wel een financieel evenwicht te bereiken. Een ratiowaarde van nul voor de ratio *Rendabiliteit van de totale opbrengsten* betekent dat de vereniging over voldoende middelen beschikte om haar activiteiten te financieren, ongeacht of deze middelen afkomstig waren van de afnemers van geleverde goederen en diensten, dan wel van subsidies verlenende instanties en organismen.

De rendabiliteit van het totaal der activa meet de rendabiliteit van het geheel van de middelen die in de vereniging zijn geïnvesteerd.

⁴⁰ Naar de ratio's wordt verwezen met het volgnummer waarmee ze voorkomen in de lijst van de ratio's op bladzijde 57 en onder punt 5.4.6 "Definitie van de ratio's voor verenigingen en stichtingen".

Cashflow / Totale schulden (ratio 10)

De cashflow meet de bruto zelffinancieringscapaciteit van de vereniging, m.a.w. haar vermogen liquiditeiten te genereren die haar voortbestaan verzekeren.

De ratio geeft weer hoeveel procent van het vreemd kapitaal door de cashflow terugbetaald zou kunnen worden, en dus wat de terugbetalingscapaciteit is van de vereniging. Een hoge waarde wijst op de mogelijkheid om een hogere schuldgraad aan te kunnen, of op het bestaan van een veiligheidsmarge in het geval van een eventuele verslechtering van de cashflow.

De notie cashflow die hier gebruikt wordt voor het berekenen van de ratio is **verkregen door "optelling"**. Ze stemt overeen met het resultaat van het boekjaar, verhoogd met de nettokosten die geen aanleiding geven tot kaskosten (de toevoegingen van afschrijvingen, van waardeverminderingen, van voorzieningen, enz.). Ze kan eveneens **door "aftrekking"** bekomen worden. In dat geval vormt ze het verschil tussen:

- enerzijds, de opbrengsten die onmiddellijke of uitgestelde ontvangsten genereren, met name: de bedrijfsopbrengsten (met inbegrip van geproduceerde vaste activa en de lidgelden, schenkingen, legaten en subsidies), de financiële opbrengsten, de meerwaarden bij de realisatie van vaste activa, andere uitzonderlijke opbrengsten, en;
- anderzijds, de geboekte kaskosten tijdens het boekjaar, met name: de kosten van handelsgoederen, grond- en hulpstoffen, diensten en diverse goederen, de bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen, de andere bedrijfskosten, de kosten van schulden, de andere financiële kosten en de andere uitzonderlijke kosten.

Aandeel van de lidgelden, schenkingen, legaten en subsidies in het totaal der bedrijfsopbrengsten (ratio 11) en aandeel van de personeelskosten gedekt door de lidgelden, schenkingen, legaten en subsidies (ratio 12).

Deze voor de non-profitsector bijzondere ratio's tonen in welke mate de vereniging voor haar werking afhangt van deze bijzondere bron van bedrijfsopbrengsten. De eventuele volatiliteit van deze inkomstenbron (bvb. door de afschaffing/vermindering van een belangrijke subsidie) kan een bedreiging vormen voor de werking van de vereniging.

Liquiditeitsratio's (ratio's 13 et 14)

De liquiditeitsratio's vormen een indicator voor de capaciteit van de vereniging om op korte termijn haar financiële verplichtingen na te komen aan de hand van haar beschikbare en gemakkelijk te realiseren middelen

Net zoals voor de vennootschappen onderscheiden we de liquiditeitsratio "in ruime zin", ook "current ratio" genoemd, van de liquiditeit "in enge zin", ook "quick ratio" of "acid test" genoemd.

De **liquiditeit in ruime zin** is een eerste evaluatie van de liquiditeitsgraad van de vereniging. Ze vergelijkt het totaal van de realiseerbare en beschikbare middelen (voorraden en bestellingen in uitvoering, vorderingen op ten hoogste één jaar, geldbeleggingen, liquide middelen en overlopende rekeningen van het actief) met de passiva op korte termijn (schulden op ten hoogste één jaar, overlopende rekeningen van het passief).

De **liquiditeit in enge zin** houdt geen rekening met de voorraden en bestellingen in uitvoering (die moeilijk realiseerbaar zijn op korte termijn), en met de overlopende rekeningen. Deze laatste hebben immers een duidelijk heterogeen karakter (op het actief bevatten ze zowel over te dragen kosten als verworven opbrengsten, op het passief omvatten ze zowel toe te rekenen kosten als over te dragen opbrengsten).

Een ratiowaarde gelijk aan of groter dan 1 betekent dat de vereniging over voldoende activa beschikt die op korte termijn kunnen worden gemobiliseerd teneinde de vervaldagen te respecteren. Hoe groter de ratio, hoe groter de veiligheidsmarge van de vlottende activa ten overstaan van de verplichtingen op korte termijn.

Solvabiliteit verbeterd voor vaste activa die niet in volle eigendom zijn van de vereniging (ratio 15) en aandeel van de vaste materiële activa die in volle eigendom zijn van de vereniging (ratio 16)

De solvabiliteitsratio meet de financiële onafhankelijkheid van de vereniging: hoe hoger de ratio, hoe minder de vereniging afhangt van middelen aangebracht door derden.

Hij wordt berekend als de verhouding van het eigen vermogen van de vereniging tot het balanstotaal, na aftrek, zowel in de teller als in de noemer, van de materiële vaste activa die niet in volle eigendom zijn van de vereniging. De vereniging kan immers niet vrij beschikken over deze activa omwille van opgelegde beperkingen (verbod om te verkopen, gratis toegang voor het publiek, verbod om verbouwwerken te laten uitvoeren, ...).

Een waarde voor de ratio "Aandeel van de vaste materiële activa die in volle eigendom zijn van de vereniging" (in het totaal van de vaste activa van de vereniging) kleiner dan 100 % kan een relatief zwakke solvabiliteitsratio helpen verklaren.

Permanent vermogen op uitgebreide vaste activa (ratio 17)

In zekere zin gaat het om de uitdrukking van het nettobedrijfskapitaal⁴¹ in de vorm van een ratio. Een ratiowaarde groter dan of gelijk aan 100 % betekent dat het nettobedrijfskapitaal positief is, en bijgevolg dat het geheel van de vaste activa gefinancierd is met permanent vermogen (= eigen vermogen, voorzieningen en schulden op lange termijn).

Een ratiowaarde kleiner dan 100 % betekent dat een deel van de vaste activa gefinancierd is met schulden op korte termijn, wat risico's inhoudt, aangezien het niet of minder zeker is dat de financiering op korte termijn kan worden voortgezet.

Aandeel van de kapitaalsubsidies in het eigen vermogen (ratio 18)

Kapitaalsubsidies kunnen afkomstig zijn van zowel overheden (lokaal, regionaal, federaal en internationaal) als van andere instellingen, vennootschappen, andere verenigingen of particulieren. Het kan gaan om geldelijke subsidies om vaste activa te financieren, maar ook om subsidies in natura, als een vorm van vaste activa die op duurzame wijze bestemd worden voor de werking van de vereniging. Subsidies zijn een kenmerk van de verenigingen en blijken ruimer dan wat geldt voor de vennootschappen.

Deze ratio laat toe het belang in te schatten van dit soort van subsidies in het totaal aan eigen middelen waarover de vereniging beschikt.

De kapitaalsubsidies waarvan hier sprake omvatten niet de kapitaalsubsidies die betrekking hebben op vaste activa met een onbepaalde levensduur, welke rechtstreeks in het fonds van de vereniging geboekt moeten worden, zonder toepassing van de door de Commissie voor Boekhoudkundige Normen aanbevolen gespreide verwerking via de resultatenrekening.

Aantal dagen toegestaan krediet (debiteurenkrediet) en verkregen krediet (leverancierskrediet) (ratio's 19 en 20)

Deze ratio's worden enkel berekend voor de verenigingen die aankoop/verkoop-verrichtingen van goederen en diensten hebben en hun omzet in hun jaarrekening vermelden. Ze geven:

- enerzijds, het gemiddeld aantal dagen tussen het ontstaan van exploitatievorderingen en de betaling ervan door de debiteuren (aantal dagen debiteurenkrediet⁴²);
- anderzijds, het gemiddeld aantal dagen tussen het ontstaan van exploitatieschulden en de betaling ervan (aantal dagen leverancierskrediet).

⁴¹ Het nettobedrijfskapitaal komt overeen met het verschil tussen de vlottende activa in beperkte zin en vreemd vermogen op korte termijn.

⁴² Terwijl voor een onderneming het "aantal dagen klantenkrediet" wordt berekend, wordt voor een vereniging de voorkeur gegeven aan het "aantal dagen debiteurenkrediet", waarbij met "debiteuren" niet enkel klanten, maar ook subsidies verlenende entiteiten worden bedoeld, terwijl bepaalde verenigingen de ontvangen exploitatiesubsidies boeken als omzet.

Zij moeten met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd, omdat hun berekening gesteund is op de vergelijking van een "flow" (het bedrag van de tijdens het boekjaar gerealiseerde verkopen of gedane inkopen van handelsgoederen, grond- en hulpstoffen en van diensten en diverse goederen) en een "stock" (de per einde boekjaar uitstaande handelsvorderingen en -schulden). Het is evident dat de toestand per einde boekjaar niet noodzakelijk representatief is voor het dagelijks gemiddelde van het boekjaar.

De gemiddelde betalingstermijn van de debiteuren vormt een goede indicatie voor de liquiditeit van de "handels"-vorderingen op korte termijn. Een lange betalingstermijn van de leveranciers zal met de nodige voorzichtigheid dienen geïnterpreteerd te worden: het kan evengoed een teken van vertrouwen zijn vanwege de leveranciers als van moeilijkheden bij het respecteren van de opgelegde betalingstermijnen.

Aanschaffingen van materiële vaste activa / Materiële vaste activa per einde vorig boekjaar (ratio 21)

Deze ratio toont de investeringsinspanningen van de vereniging tijdens het boekjaar, ten opzichte van de aanschaffingswaarde van de materiële activa op het einde van het vorige boekjaar.

Afschrijvingsgraad van de immateriële en materiële vaste activa (ratio 22)

Deze ratio is een graad voor de staat van veroudering van de vaste activa waarover de vereniging beschikt. Een ratiowaarde die 100 % benadert is een teken dat belangrijke investeringen nodig zijn voor de voortzetting van de activiteiten van de vereniging.

5.4.4 Gemiddelde ratio's en spreiding van ratio's in kwartielen

Wanneer de financiële **ratio's worden berekend op basis van de geglobaliseerde bedragen** voor een sector (gewogen gemiddelden), brengen zij de graad van rendabiliteit, liquiditeit en solvabiliteit van die sector tot uiting. Het is evenwel niet duidelijk of de bekomen gemiddelde ratiowaarden kenmerkend zijn voor het merendeel van de verenigingen die van de populatie deel uitmaken, dan wel in belangrijke mate bepaald worden door één of meer grote verenigingen. Vandaar het belang om spreidingen in kwartielen en decielen te berekenen.

Een **spreiding in kwartielen** is voor elke ratio het resultaat van de volgende bewerkingen: berekening van de ratiowaarde voor elke vereniging, rangschikking van de bekomen ratiowaarden in stijgende orde en bepaling van drie referentiewaarden, Q_1 , Q_2 en Q_3 , die zodanig worden gekozen dat

- 75 % van de verenigingen een ratiowaarde hebben die groter is dan of gelijk is aan Q_1 ;
- 50 % van de verenigingen een ratiowaarde hebben die groter is dan of gelijk is aan Q_2 ;
- 25 % van de verenigingen een ratiowaarde hebben die groter is dan of gelijk is aan Q_3 .

Voor iedere ratio en elke sectorale groepering verdelen de waarden Q_1 , Q_2 en Q_3 de groep van verenigingen dus in vier opeenvolgende subgroepen, die elk bestaan uit 25 % van het totaal aantal verenigingen dat deel uitmaakt van de berekeningen. Deze waarden vormen referentiewaarden voor een vereniging die zich in haar sector wil situeren.

Ook het aantal verenigingen waarvoor een ratiowaarde bestaat die deel uitmaakt van de berekening van de spreiding wordt vermeld.

De overige hiernavolgende spreidingsmaten zijn eveneens beschikbaar: de decielen, het rekenkundige gemiddelde, het gecorrigeerde rekenkundig gemiddelde, de standaardafwijking, de gecorrigeerde standaardafwijking en de minimum- en maximumwaarden.

5.4.5 Methodologische opmerkingen

- a. De gedetailleerde definitie van elke ratio wordt gegeven in punt 5.3.6 hierna. Naast de benaming van de rubrieken die voor hun berekening van belang zijn, wordt de code vermeld waarmee deze rubrieken voorkomen in de standaardmodellen die de Nationale Bank uitgeeft.
- b. De definitie van de ratio's die worden berekend voor de verkorte jaarrekeningen is niet altijd identiek met die van de overeenkomstige ratio's welke op basis van de gegevens van de volledige modellen worden berekend.

Ook krijgen ratio's die voor het totaal der volledige en verkorte modellen worden berekend, om technische redenen dezelfde inhoud als de ratio's die voor de verkorte modellen gelden.

Daar in het verkorte model het onderscheid tussen "Kosten van schulden" en "Andere financiële kosten" niet gegeven wordt, dient het berekenen van de ratio m.b.t. de rendabiliteit van het totaal der activa vóór kosten van schulden, zowel voor wat betreft de verkorte jaarrekeningen als voor de verkorte en volledige samen, met het totaal van de financiële kosten te gebeuren.

Deze voor de verkorte en volledige jaarrekeningmodellen samen berekende ratio dient toch met voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd, gezien het belang dat de "andere financiële kosten" hebben voor de volledige modellen.

- c. De verenigingen die van de mogelijkheid gebruik maken om een verkorte jaarrekening neer te leggen zijn niet verplicht hun omzet of het bedrag van de verbruikte handelsgoederen en grond- en hulpstoffen en aangekochte diensten en diverse goederen ten laste van het boekjaar te vermelden.

De hierna volgende ratio's, waarvoor deze facultatieve rubrieken tussenkomen, hebben dan ook enkel betrekking op de verenigingen die deze gegevens hebben vermeld:

- brutomarge op bedrijfsopbrengsten;
 - resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening op de bedrijfs- en financiële opbrengsten;
 - toegevoegde waarde op bedrijfsopbrengsten;
 - rendabiliteit van de totale opbrengsten;
 - aantal dagen debiteurenkrediet;
 - aantal dagen leverancierskrediet.
- d. Opdat de resultaten hun betekenis zouden behouden, werden sommige **verenigingen uit bepaalde ratioberekeningen geweerd**:
 - voor de ratio's waarbij de verhouding wordt gemaakt tussen één of meerdere rubrieken uit de resultatenrekening en één of meerdere rubrieken uit de balans: de verenigingen met een boekjaar verschillend van 12 maanden
 - voor de ratio's die rekening houden met het personeel (personeelskosten of tewerkgesteld personeel) en de toegevoegde waarde: de verenigingen die geen personeelskosten of tewerkgesteld personeel hebben vermeld.
 - e. Behalve in voormelde gevallen wordt de waarde van bepaalde ratio's evenmin berekend als zich het volgende voordoet:

Reden van niet-berekening van de ratiowaarde	Vermelding
Het aantal significante waarden is onvoldoende voor de groepering	n.s. (niet-significant)
Noemer nul of afwezig en/of teller nul of afwezig	onb. (onbepaald)
Waarde (ver) boven de normale waarde	n.v. (niet-voorstelbaar)

5.4.6 Definitie van de ratio's voor verenigingen en stichtingen

	Codes die voorkomen in het	
	volledig model	verkort model
A. EXPLOITATIE		
1. BRUTOMARGE OP BEDRIJFSOPBRENGSTEN (%)		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u> De noemer moet positief zijn	70/74 > 0	70/74 > 0
Teller Bedrijfswinst (-verlies) Afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en kosten	+ 9901 + 630 + 631/4 + 635/8	+ 9901 + 630 + 631/4 + 635/8
Noemer Bedrijfsopbrengsten	+ 70/74	+ 70/74
Ratio = T/N * 100		
2. RESULTAAT UIT DE GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING OP DE BEDRIJFS- EN FINANCIËLE OPBRENGSTEN (%)		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u> De noemer moet positief zijn	70/74 + 75 > 0	70/74 > 0
Teller Winst (Verlies) uit de gewone bedrijfsuitoefening	+ 9902	+ 9902
Noemer Bedrijfsopbrengsten Financiële opbrengsten	+70/74 +75	+70/74 +75
Ratio = T/N * 100		
3. TOEGEVOEGDE WAARDE / BEDRIJFSOPBRENGSTEN (%)		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u> De noemer moet positief zijn	70/74 > 0	70/74 > 0
Teller (bruto toegevoegde waarde = interne rubriek) Bedrijfsopbrengsten Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen Diensten en diverse goederen Raming van de bruto toegevoegde waarde: Brutomarge	(9800 =) + 70/74 - 60 - 61	(9800 =) + 9900
Noemer Bedrijfsopbrengsten	+70/74	+70/74
Ratio = T/N * 100		

	Codes die voorkomen in het	
	volledig model	verkort model
4. TOEGEVOEGDE WAARDE PER PERSONEELSLID (EUR)		
<u>Voorwaarden voor het berekenen van de ratio</u>		
De duur van het boekjaar moet gelijk zijn aan 12 maanden	12 maanden	12 maanden
De toegevoegde waarde moet positief zijn	9800 > 0	9800 > 0
Het gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten moet groter zijn dan nul	9087 > 0	9087 > 0
Teller		
Bruto toegevoegde waarde	+ 9800	+ 9800
Noemer		
Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten	+ 9087	+ 9087
Ratio = T/N (EUR)		
5. AANDEEL VAN DE PERSONEELSKOSTEN IN DE TOEGEVOEGDE WAARDE (%)		
<u>Voorwaarden voor het berekenen van de ratio</u>		
De noemer moet positief zijn	9800 > 0	9800 > 0
De post "Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen" moet positief zijn	62 > 0	62 > 0
Teller		
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	+ 62	+ 62
Voorzieningen voor pensioenen: nettotoevoegingen of nettobestedingen en -terugnemingen	+ 635	n.b.
Noemer		
Bruto toegevoegde waarde	+ 9800	+ 9800
Ratio = T/N * 100		
6. AANDEEL VAN DE AFSCHRIJVINGEN, WAARDEVERMINDERINGEN EN VOORZIENINGEN IN DE TOEGEVOEGDE WAARDE (%)		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u>		
De noemer moet positief zijn	9800 > 0	9800 > 0
Teller		
Toevoegingen van bovenvermelde kosten ten laste van de exploitatierekening	+ 630 + 631/4 + 635/8 - 635	+ 630 + 631/4 + 635/8
Noemer		
Bruto toegevoegde waarde	+ 9800	+ 9800
Ratio = T/N * 100		

	Codes die voorkomen in het	
	volledig model	verkort model
7. AANDEEL VAN DE FINANCIËLE KOSTEN IN DE TOEGEVOEGDE WAARDE (%)		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u>		
De noemer moet positief zijn	9800 > 0	9800 > 0
Teller		
Financiële kosten	+ 65	+ 65
Noemer		
Bruto toegevoegde waarde	+ 9800	+ 9800
Ratio = T/N *100		
B. RENDABILITEIT		
8. RENDABILITEIT VAN DE TOTALE OPBRENGSTEN (%)		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u>		
De noemer moet positief zijn	70/74 + 75 + 76 > 0	70/74 > 0
Teller		
Winst (Verlies) van het boekjaar	+ 9904	+ 9904
Noemer		
Bedrijfsopbrengsten	+ 70/74	+ 70/74
Financiële opbrengsten	+ 75	+ 75
Uitzonderlijke opbrengsten	+ 76	+ 76
Ratio = T/N * 100		
9. NETTORENDABILITEIT VAN HET TOTAAL DER ACTIVA VOOR KOSTEN VAN SCHULDEN (%)		
<u>Voorwaarden voor het berekenen van de ratio</u>		
De duur van het boekjaar moet gelijk zijn aan 12 maanden	12 maanden	12 maanden
De noemer moet positief zijn	20/58 > 0	20/58 > 0
Teller		
Winst (Verlies) van het boekjaar	+ 9904	+ 9904
Financiële kosten		+ 65
waarvan: kosten van schulden	+ 650 + 653	
Noemer		
Bruto toegevoegde waarde	+ 20/58	+ 20/58
Ratio = T/N * 100		

	Codes die voorkomen in het	
	volledig model	verkort model
10.AANDEEL VAN DE TOTALE SCHULDEN GEDEKT DOOR DE CASHFLOW (%)		
<u>Voorwaarden voor het berekenen van de ratio</u>		
De duur van het boekjaar moet gelijk zijn aan 12 maanden De noemer moet positief zijn	12 maanden 17/49 > 0	12 maanden 17/49 > 0
Teller Winst (Verlies) van het boekjaar Afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en kosten Terugnemingen van afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en kosten Minderwaarden op gerealiseerde vaste activa	+ 9904 + 630 + 631/4 + 6501 + 635/8 + 651 + 6560 - 6561 + 660 + 661 + 662 -760 -761 -762 + 663	+ 9904 + 631/4 + 635/8 + 656 + 8079 + 8279 + 8475 -08089 - 8289 - 8485 n.b.
Noemer Totale schulden	+ 17/49	+ 17/49
Ratio = T/N *100		
C. SPECIFIEK VOOR DE NON-PROFITSECTOR		
11.AANDEEL VAN DE LIDGELDEN, SCHENKINGEN, LEGATEN EN SUBSIDIES IN HET TOTAAL DER BEDRIJFSOPBRENGSTEN (%)		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u>		
De noemer moet positief zijn	70/74 > 0	70/74 > 0
Teller Lidgelden, schenkingen, legaten en subsidies	+ 73	+ 73
Noemer Bedrijfsopbrengsten	+ 70/74	+ 70/74
Ratio = T/N * 100		
12.AANDEEL VAN DE PERSONEELSKOSTEN GEDEKT DOOR DE LIDGELDEN, SCHENKINGEN, LEGATEN EN SUBSIDIES (%)		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u>		
De noemer moet positief zijn	62 > 0	62 > 0
Teller Lidgelden, schenkingen, legaten en subsidies	+ 73	+ 73
Noemer Personeelskosten	+ 62	+ 62
Ratio = T/N * 100		

	Codes die voorkomen in het	
	volledig model	verkort model
D. FINANCIËLE STRUCTUUR		
13. LIQUIDITEIT IN RUIME ZIN		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u> De noemer moet positief zijn	$42/48 + 492/3 > 0$	$42/48 + 492/3 > 0$
Teller Vorraden en bestellingen in uitvoering Vorderingen op ten hoogste één jaar Geldbeleggingen Liquide middelen Overlopende rekeningen van het actief	+ 3 + 40/41 + 50/53 + 54/58 + 490/1	+ 3 + 40/41 + 50/53 + 54/58 + 490/1
Noemer Schulden op ten hoogste één jaar Overlopende rekeningen van het passief	+ 42/48 + 492/3	+ 42/48 + 492/3
Ratio = T/N		
14. LIQUIDITEIT IN ENGE ZIN		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u> De noemer moet positief zijn	$42/48 > 0$	$42/48 > 0$
Teller Vorderingen op ten hoogste één jaar Geldbeleggingen Liquide middelen	+ 40/41 + 50/53 + 54/58	+ 40/41 + 50/53 + 54/58
Noemer Schulden op ten hoogste één jaar	+ 42/48	+ 42/48
Ratio = T/N		
15. SOLVABILITEIT VERBETERD VOOR VASTE ACTIVA DIE NIET IN VOLLE EIGENDOM ZIJN VAN DE VERENIGING (%)		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u> De noemer moet positief zijn	$10/49 - 22/92 - 232 - 242 - 262 > 0$	$10/49 - 22/92 - 232 - 242 - 262 > 0$
Teller Eigen vermogen Materiële vaste activa die niet in volle eigendom zijn van de vereniging	+ 10/15 - (22/92 + 232 + 242 + 262)	+ 10/15 - (22/92 + 232 + 242 + 262)
Noemer Totaal van de passiva	+ 10/49	+ 10/49
Materiële vaste activa die niet in volle eigendom zijn van de vereniging	- (22/92 + 232 + 242 + 262)	- (22/92 + 232 + 242 + 262)
Ratio = T/N * 100		

	Codes die voorkomen in het	
	volledig model	verkort model
16.AANDEEL VAN DE MATERIELE VASTE ACTIVA DIE IN VOLLE EIGENDOM ZIJN VAN DE VERENIGING (%)		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u>		
De noemer moet positief zijn	22/27 > 0	22/27 > 0
Teller		
Materiële vaste activa	+ 22/27	+ 22/27
Materiële vaste activa die niet in volle eigendom zijn van de vereniging	- (22/92 + 232 + 242 + 262)	- (22/92 + 232 + 242 + 262)
Noemer		
Materiële vaste activa	+ 22/27	+ 22/27
Ratio = T/N * 100		
17.Permanent Vermogen op uitgebreide vaste activa (%)		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u>		
De noemer moet positief zijn	20/28 + 29 > 0	20/28 + 29 > 0
Teller		
Eigen vermogen	+ 10/15	+ 10/15
Voorzieningen	+ 16	+ 16
Schulden op meer dan één jaar	+ 17	+ 17
Noemer		
Vaste activa	+ 20/28	+ 20/28
Vorderingen op meer dan één jaar	+ 29	+29
Ratio = T/N * 100		
18.AANDEEL VAN DE KAPITAALSUBSIDIES IN HET EIGEN VERMOGEN (%)		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u>		
De noemer moet positief zijn	10/15 > 0	10/15 > 0
Teller		
Kapitaalsubsidies	+15	+ 15
Noemer		
Eigen vermogen	+ 10/15	+ 10/15
Ratio = T/N * 100		

	Codes die voorkomen in het	
	volledig model	verkort model
19. AANTAL DAGEN DEBITEURENKREDIET (%)		
<u>Voorwaarden voor het berekenen van de ratio</u>		
De duur van het boekjaar moet gelijk zijn aan 12 maanden	12 maanden	12 maanden
Het omzetcijfer moet ingevuld en positief zijn	70 > 0	70 > 0
Teller		
Handelsvorderingen	+ 40	+ 40
Door de vereniging geëndosseerde handelseffecten in omloop	+ 9150	+ 9150
Noemer		
Omzet	+ 70	+ 70
Andere bedrijfsopbrengsten	+ 74	n.b.
Door de vereniging in rekening gebrachte belasting op de toegevoegde waarde	+ 9146	n.b.
Ratio = T/N *365 dagen		
20. AANTAL DAGEN LEVERANCIERSKREDIET (%)		
<u>Voorwaarden voor het berekenen van de ratio</u>		
De duur van het boekjaar moet gelijk zijn aan 12 maanden	12 maanden	12 maanden
De noemer moet positief zijn	600/8 + 61 + 91/45 > 0	60/61 > 0
Teller		
Handelsschulden	+ 44	+ 44
Noemer		
Aankopen van handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	+ 600/8	
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen, diensten en diverse goederen		+ 60/61
Diensten en diverse goederen	+ 61	
Aan de vereniging in rekening gebrachte belasting op de toegevoegde waarde (aftrekbaar)	+ 9145	n.b.
Ratio = T/N * 365 dagen		

	Codes die voorkomen in het	
	volledig model	verkort model
E. INVESTERINGEN		
21. AANSCHAFFINGEN VAN MATERIELE VASTE ACTIVA / MATERIELE VASTE ACTIVA PER EINDE VORIG BOEKJAAR (%)		
<u>Voorwaarden voor het berekenen van de ratio</u>		
De noemer moet positief zijn	8199P + 8259 P - 8329P > 0	8199P + 8259 P - 8329P > 0
De duur van het boekjaar moet gelijk zijn aan 12 maanden	12 maanden	12 maanden
Teller		
Tijdens het boekjaar aangeschafte materiële vaste activa	+ 8169 ⁴³	+ 8169
Meerwaarden op materiële vaste activa verworven van derden	+ 8229 ⁴⁴	+ 8229
Afschrijvingen en waardeverminderingen op materiële vaste activa, verworven van derden	- 8299 ⁴⁵	- 8299
Noemer		
Aanschaffingswaarde van de materiële vaste activa per einde vorig boekjaar	+ 8199P ⁴⁶	+ 8199P
Meerwaarden op materiële vaste activa per einde vorig boekjaar	+ 8259P ⁴⁷	+ 8259P
Afschrijvingen en waardeverminderingen op materiële vaste activa per einde vorig boekjaar	- 8329P ⁴⁸	- 8329P
Ratio = T/N *100		
22. AFSCHRIJVINGSGRAAD VAN DE IMMATERIELE EN MATERIELE VASTE ACTIVA (%)		
<u>Voorwaarde voor het berekenen van de ratio</u>		
De noemer moet positief zijn	8059 + 8199 > 0	8059 + 8199 > 0
Teller		
Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële vaste activa	+ 8129 ⁴⁹	+8129
Afschrijvingen en waardeverminderingen op materiële vaste activa	+ 8329 ⁵⁰	+ 8329
Noemer		
Aanschaffingswaarde van de immateriële vaste activa	+ 8059 ⁵¹	+ 8059
Aanschaffingswaarde van de materiële vaste activa	+ 8199 ⁵²	+ 8199
Ratio = T/N * 100		

⁴³ 8169 = 8161 tot 8166.

⁴⁴ 8229 = 8221 tot 8226.

⁴⁵ 8299 = 8291 tot 8296.

⁴⁶ 8199P = 8191P tot 8196P.

⁴⁷ 8259P = 8251P tot 8256P.

⁴⁸ 8329P = 8321P tot 8326P.

⁴⁹ 8129 = 8121 tot 8124.

⁵⁰ 8329 = 8321 tot 8326.

⁵¹ 8059 = 8051 tot 8054.

⁵² 8199 = 8191 tot 8196.

6. Leveringswijze van de statistieken

De statistieken met betrekking tot de boekjaren afgesloten vanaf 2009 kunnen gratis online geconsulteerd worden op de website van de Nationale Bank, via de toepassing NBB.Stat. Deze toepassing is toegankelijk:

- via de homepage > Statistieken > NBB.Stat > Statistieken van de jaarrekeningen;
- of rechtstreeks via de url: <http://stat.nbb.be/Index.aspx?lang=nl>

Voor het bekomen van statistieken met betrekking tot oudere boekjaren en voor meer informatie omtrent de modaliteiten, verzoeken wij u uw vraag per e-mail te richten aan de Balanscentrale, via het adres: client.ba@nbb.be.

7. Bijlagen

7.1 BIJLAGE 1 - Sectorale groeperingen waarvoor statistieken beschikbaar zijn

7.1.1 Statistieken op basis van de jaarrekeningen van vennootschappen

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal jaarrekeningen van vennootschappen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
PU 200	Totaal van de niet-financiële vennootschappen	0 tot 6 - (64 + 65) + 7 - (75) + 80 tot 82 + 855 + 9 - (94 + 98 + 99)	16.869	133.368	217.604
PU 210	Landbouw, jacht, bosbouw en visserij	01 + 02 + 03	81	2.363	3.269
DE 01	Landbouw, jacht en aanverwante diensten	01	74	2.116	2.911
DE 02	Bosbouw, exploitatie van bossen en aanverwante diensten	02	7*	169	309
DE 05	Visserij en het kweken van vis en schaal- en schelpdieren	03	0*	78	49
PU 220	Energie- en waterhuishouding	05 + 06 + 091 + 0721 + 19 + 2446 + 38222 + 35 + 36	225	282	166
DE 23	Vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt- en kweekstoffen	19 + 2446 + 38222	20	16	8*
PU 2201	Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en warm water	35	187	249	149
PU 2202	Waterleidingsbedrijven (winning, zuivering en distributie van water)	36	16	13	7*
PU 2211	Petroleumraffinaderijen, groot- en kleinhandel in petroleumproducten	192 + 473 + 4671 + 47781	125	897	758

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen jaarrekeningen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal jaarrekeningen van vennootschappen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
PU 230	Productie van intermediaire goederen (met uitzondering van energie- en waterhuishouding en auto-industrie)	07 + 08 + 106 + 109 + 131 tot 133 + 16 + 17 + 201 tot 203 + 205 + 206 + 22 tot 24 + 255 tot 259 + 2712 + 2732 + 272 + 274 + 279 + 261+ 383	1.381	3.449	2.769
DE 14	Overige winning van delfstoffen	08	40	90	42
DE 27	Metallurgie	24	74	73	63
DE 37	Recuperatie van recycleerbaar afval	383	81	236	108
PU 2301	Rubber- en plasticverwerkende industrie	22	186	325	149
DE 252	Vervaardiging van producten van kunststof	222	161	285	131
PU 2302	Nijverheid van de niet-metaalhoudende mineralen	23	212	490	440
DE 261	Glasindustrie	231	27	43	50
DE 262A	Vervaardiging van keramische producten	234 + 2331	3*	16	25
DE 265A	Betonindustrie	235 + 236	139	194	98
DE 267	Bewerken van natuursteen	237	9*	199	235
PU 2303	IJzer- en staalindustrie	241	15	12	14
PU 2304	Productie en eerste verwerking van non-ferro metalen	244	27	11	11
PU 2311	Winning en verwerking van niet-energetische mineralen, chemische industrie	07 + 08 + 099 + 20 + 21 + 23 + 241 tot 244	617	910	713

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen jaarrekeningen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal jaarrekeningen van vennootschappen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
PU 2312	Chemische industrie	20 + 21	308	282	192
DE 241	Vervaardiging van chemische basisproducten	201	134	75	28
DE 243	Vervaardiging van verf, vernis en drukinkt	203	26	45	19
DE 244	Farmaceutische nijverheid	21	66	51	55
DE 245	Vervaardiging van wasmiddelen en cosmetische artikelen	204	22	63	59
PU 2313	Metaalverwerkende nijverheid	(24 - 244) + 25 + (26 - 268) + 27 + 28 + 29 + 30 + 325 + 332 + 3311	924	3.592	3.432
PU 240	Auto-industrie	29	69	93	92
PU 250	Productie van uitrustingsgoederen (met uitzondering van auto-industrie)	251 tot 254 + 28 + 262 + 263 + 265 + 2711 + 301 tot 303 + 325 + 332	489	1.963	1.855
DE 30	Vervaardiging van kantoormachines en computers	262 + 2823	12	17	34
PU 2511	Metaalverwerkende, fijnmechanische en optische industrie	245 + 25 + (26 - 268) + 27 + 28 + 29 + 30 + 325 + 332 + 3311	897	3.565	3.405
DE 28	Vervaardiging van producten van metaal	25	361	2.061	1.899
DE 2811	Vervaardiging van metalen constructiewerken	2511	69	453	509
DE 2812	Vervaardiging van metalen ramen, deuren, wanden	2512	42	334	248
DE 285	Oppervlaktebehandeling en bekleding van metaal	256	105	813	712
DE 29	Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen	28	206	548	382
DE 32	Vervaardiging van audio-, video- en telecommunicatieapparatuur	261 + 263 + 264	39	79	91

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen jaarrekeningen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal jaarrekeningen van vennootschappen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
DE 33	Vervaardiging van medische apparatuur, van precisie- en optische instrumenten en van uurwerken	265 tot 267 + 325 + 332	60	376	524
DE 35	Vervaardiging van overige transportmiddelen	30	38	59	53
DE 9611	Vervaardiging van elektronische, optische en informaticaproducten	26	75	154	181
DE 9612	Vervaardiging van computers, randapparatuur en elektronische onderdelen	261 + 262	30	53	81
PU 260	Productie van duurzame consumptiegoederen (met uitzondering van auto-industrie)	264 + 2652 + 267 + 275 + 309 + 31 + 321 + 322	106	621	825
PU 2611	Elektrotechnische industrie, fabrieken van bureaumachines en computers	182 + 262 tot 264 + 27 + 2823 + 2931	106	255	345
DE 31	Vervaardiging van elektrische machines en apparaten	263 + 27 + 2931	91	216	236
PU 270	Vervaardiging van voedings- en genotmiddelen (met uitzondering van zetmeel en voeders voor dieren)	10 - 106 - 109 + 11 + 12	482	1.395	1.858
DE 151A	Vlees- en visnijverheid	101 + 102	115	233	156
DE 155	Zuivelnijverheid	105	43	79	104
DE 153A	Nijverheid van oliën en plantaardige producten	103 + 104 + 106	86	77	94
DE 158A	Vervaardiging van brood, banketbakkerswerk, beschuit en koekjes	1071 + 1072	69	643	1.075
DE 159	Vervaardiging van dranken	11	57	119	196
DE 16	Vervaardiging van tabaksproducten	12	13	12	2*
PU 280	Productie van niet-duurzame consumptiegoederen (met uitzondering van voedings- en genotmiddelen)	139 + 14 + 15 + 18 + 204 + 21 + 3213 + 323 + 324 + 329 + 581 + 59203	388	1.674	2.621

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen jaarrekeningen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal jaarrekeningen van vennootschappen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
PU 2801	Textielnijverheid	13	149	363	304
DE 171A	Bewerken, spinnen, weven van textiel en textielveredeling	131 + 132 + 133	59	150	97
DE 174	Vervaardiging van textiel (met uitzondering van kleding)	1392	23	115	128
DE 175	Vervaardiging van overige textielproducten	139 - 1392	67	98	78
PU 2802	Leder-, schoen- en kledingnijverheid	14 + 15	30	207	291
DE 18	Vervaardiging van kleding en bontrijverheid	14	26	186	254
DE 182	Vervaardiging van kleding (met uitzondering van kleding van leder)	141 - 1411	23	166	223
DE 19	Ledernijverheid en vervaardiging van schoeisel	15 + 1411	4*	24	46
PU 2803	Houtindustrie, fabricatie van houten meubelen	16 + 31 + 3291	150	901	993
DE 20	Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout, kurk en riet	16	76	410	436
DE 201	Zagen van hout en industriële voorbereiding	161	25	122	100
DE 203	Vervaardiging van schrijn- en timmerwerk	1623	20	185	212
DE 202A	Overige werken van hout	1621 + 1622 + 1624 + 1629	31	103	123
DE 361A	Vervaardiging van meubels	31 + 3291	74	491	557
PU 2811	Papier- en papierwarenindustrie, grafische nijverheid, uitgeverijen	17 + 18 + 581	226	1.106	1.770
DE 21	Papier- en kartonnijverheid	17	68	104	41
DE 22	Uitgeverijen, drukkerijen en reproductie	18 + 581 + 59203	165	1.057	1.860
DE 221	Uitgeverijen	581 + 59203	69	328	582

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen jaarrekeningen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal jaarrekeningen van vennootschappen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
DE 222	Drukkerijen en aanverwante diensten	181	95	719	1.222
PU 2850	Andere verwerkende industrieën	10 tot 18 + 22 + 31 + 32 + 581 + 59203	1.367	4.829	6.230
DE 15	Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken	10 + 11	557	1.483	1.921
DE 36	Vervaardiging van meubels, overige industrie	31 + 32	123	868	1.226
DE 362	Bewerking van edelstenen en vervaardiging van juwelen	3211 + 3212	15	74	149
DE 363A	Vervaardiging van ontspanningsartikelen, overige industrie	3213 + 322 + 323 + 324 + 329	15	92	185
PU 2860	Reparatie en installatie van machines en apparaten	33	73	514	681
PU 290	Geheel van de verwerkende industrie	07 + 08 + 1 + 2 + 30 tot 33 + 383	2.915	9.286	9.989
PU 300	Bouwnijverheid	41 tot 43	1.422	17.740	32.459
DE 452	Burgerlijke en utiliteitsbouw; weg- en waterbouw	412 + 42 + 439	645	6.634	11.685
DE 4521	Burgerlijke en utiliteitsbouw; constructie van bruggen en tunnels; civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven	412 + 4213 + 422	419	3.604	6.069
DE 4522	Dakbedekking en bouw van dakconstructies	4391	18	901	1.824
DE 453	Bouwinstallatie	432	219	3.959	8.561
DE 4531	Elektrische installatie	4321	108	1.785	4.055
DE 4533	Loodgieterswerk	4322	83	1.797	3.727
DE 454	Afwerking van gebouwen	433	110	3.679	8.374
DE 4542	Schrijnwerk	4332	58	1.987	3.826
DE 4543	Vloerafwerking en wandbekleding	4333	14	456	1.293

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen jaarrekeningen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal jaarrekeningen van vennootschappen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
DE 4544	Schilderen en glaszetten	4334	24	590	1.518
PU 310	Handel en reparatie van auto's en consumptieartikelen	45 tot 47	5.144	34.897	39.524
DE 50	Verkoop en reparatie van auto's en motorfietsen, verkoop van motorbrandstoffen	45 + 473	868	5.432	6.020
DE 501	Handel in auto's	451	548	2.294	2.183
DE 502	Onderhoud en reparatie van auto's	452	172	1.863	2.518
DE 503	Handel in onderdelen en accessoires van auto's	453	116	637	574
DE 51	Groothandel en handelsbemiddeling	46	3.381	13.596	13.563
DE 511	Handelsbemiddeling	461	135	1.561	3.606
DE 52	Kleinhandel (met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen)	47 - 473	895	15.869	19.941
PU 3101	Groothandel	46 - 461	3.246	12.035	9.957
DE 512	Groothandel in landbouwproducten en levende dieren	462	99	666	540
DE 513	Groothandel in voedingsmiddelen, dranken en genotmiddelen	463	546	2.116	1.760
DE 514	Groothandel in andere consumptieartikelen	464	753	3.094	3.326
DE 514A	Groothandel in textiel, kleding en schoeisel	4641 + 4642	129	712	878
DE 514B	Groothandel in meubelen en elektrische huishoudelijke apparaten	4643 + 46494	133	565	617
DE 514C	Groothandel in farmaceutische en schoonheidsproducten	4645 + 4646	310	696	546
DE 514D	Groothandel in overige consumentenartikelen	4644 + 4647 + 4648 + 4649 - 46494	180	1.113	1.269
DE 515	Groothandel in intermediaire producten, afval en schroot	467	1.076	2.840	1.775
DE 515A	Groothandel in brandstoffen, metalen en metaalertsen	4671 +4672	177	365	187

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen jaarrekeningen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal jaarrekeningen van vennootschappen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
DE 5153	Groothandel in hout, verf, vernis en bouwmaterialen	4673	322	1.240	756
DE 515B	Groothandel in overige intermediaire producten	4674 + 4675 + 4676	556	1.130	744
DE 518	Groothandel in machines, apparaten en toebehoren	465 + 466	714	3.001	2.178
DE 518A	Groothandel in kantoorcomputers en kantoormaterieel	4651 + 4665 + 4666	125	550	699
DE 5187	Groothandel in overige machines voor industrie en handel	4669	458	1.738	1.067
DE 519	Overige groothandel	469	58	318	378
PU 3102	Kleinhandel	47 - 473	895	15.869	19.941
DE 521	Niet-gespecialiseerde kleinhandel	471	158	2.370	1.927
DE 5211	Niet-gespecialiseerde kleinhandel in voedings- en genotmiddelen	4711	124	2.265	1.802
DE 522	Kleinhandel in voedings- en genotmiddelen in gespecialiseerde winkels	472	55	1.618	2.560
DE 523	Kleinhandel in farmaceutische producten, cosmetica en toiletartikelen	4773 tot 4775	70	3.179	1.311
DE 5231	Apotheken	4773	50	2.923	880
DE 5241	Kleinhandel in textiel	4751	11	230	453
DE 5242	Kleinhandel in kleding	4771	152	1.558	2.628
DE 5243	Kleinhandel in schoeisel en lederwaren	4772	33	369	596
DE 5244	Kleinhandel in meubels en artikelen voor wooninrichting	4759	59	1.100	1.445
DE 5245	Kleinhandel in elektrische huishoudapparaten, audio- en videoapparatuur	4754 + 4743 + 4763	43	451	677
DE 5246	Kleinhandel in ijzerwaren en verf	4752	119	915	717
DE 5247	Kleinhandel in boeken, kranten en kantoorbenodigdheden	4761 + 4762	12	467	1.038
DE 524A	Overige gespecialiseerde kleinhandel	4741 + 4742 + 4753 + 4764 + 4765 + 47761 + 47762 + 4777 + 4778	131	2.946	5.125

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen jaarrekeningen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal jaarrekeningen van vennootschappen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
DE 525A	Overige kleinhandel	4779 + 478 + 479 + 952	61	792	1.790
PU 320	Verblijfsaccommodaties, restaurants en cafés	55 + 56	228	7.158	15.089
DE 551A	Hotels en overige accommodaties	551 + 552 + 553 + 559	128	947	1.224
DE 553A	Restaurants en drankgelegenheden	561 + 563	60	5.651	12.815
DE 555	Kantines en catering	562	39	552	1.033
PU 330	Vervoer en telecommunicatie	49 tot 53 + 61 + 79	1.356	5.345	6.507
PU 3301	Vervoer	49 tot 52 + 79	1.287	4.929	5.703
DE 60	Vervoer te land	49	559	3.147	4.051
DE 602	Stads- en wegvervoer	493 + 494	542	3.132	4.039
DE 6024	Goederenvervoer over de weg en verhuisdiensten	494	426	2.660	2.959
DE 61	Vervoer over water	50	42	134	149
DE 62	Luchtvaart	51	14	42	118
DE 63	Vervoerondersteunende activiteiten	52 + 79	672	1.606	1.385
DE 633	Reisbureaus en touroperators	79	52	505	495
DE 634	Organisatie van het vrachtvervoer	5229	289	620	398
PU 3302	Post en telecommunicatie	61 + 53	69	416	804
PU 340	Diensten aan ondernemingen en particulieren	37 + (38 - 383 - 38222) + 39 + 411 + 582 + 59 + 60 + 62 + 63 + 66 tot 69 + (7- 75 - 79) + 80 tot 82 + 855 + 90 tot 93 + 95 + 96 + 97	5.847	58.736	112.837

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen jaarrekeningen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal jaarrekeningen van vennootschappen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
DE 804	Private onderwijsinstellingen (autorijscholen, volwassenenvorming)	855	20	458	1.119
PU 3401	Hulpbedrijven van het bank- en verzekeringswezen	66	167	3.056	5.172
DE 671	Hulpbedrijven i.v.m. financiële instellingen	661	72	892	1.385
DE 672	Hulpbedrijven i.v.m. het verzekeringswezen	662	74	2.111	3.701
PU 3402	Verhuur van en handel in onroerende goederen	68 + 411 + 811	1.864	17.013	23.895
DE 701	Activiteit in onroerend goed voor eigen rekening	411 + 681	615	4.399	5.014
DE 702	Verhuur van eigen onroerend goed	682	910	7.895	11.310
DE 703	Beheer van onroerend goed voor rekening van derden	683 + 811	281	3.371	5.239
PU 3403	Zakelijke dienstverlening, verhuur, afvalwater- en afvalverzameling, straatreiniging	37 tot 39 + 582 + 62 + 631 + 69 tot 74 + 77 + 78 + 80 + 812 + 813 +82 + 951	3.432	33.701	72.575
DE 71	Verhuur zonder bedieningspersoneel	77	187	1.061	1.421
DE 73	Speur- en ontwikkelingswerk	72	66	219	341
DE 74A	Overige zakelijke dienstverlening	69 + 70 + 71 + 73 + 74 + 78 + 80 + 812 + 813 + 82 + 951 - 9511	2.522	27.558	58.159
DE 7411	Rechtskundige dienstverlening	691	42	2.648	4.644
DE 7412	Boekhoudkundige dienstverlening	692	83	2.562	5.268
DE 741A	Marktonderzoek- en adviesbureaus	732 + 702	878	11.485	25.619
DE 7415	Coördinatiecentra	701	356	864	855
DE 742A	Technische dienstverlening	711 + 712	373	3.298	8.146

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen jaarrekeningen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal jaarrekeningen van vennootschappen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
DE 744	Reclamewezen	731	127	1.017	2.215
DE 745	Selectie en terbeschikkingstelling van personeel	78	146	428	568
DE 746A	Overige dienstverlening aan bedrijven	80 + 82 + 74	360	3.409	7.318
DE 7481	Fotografen	742	7*	162	558
DE 747	Industriële reiniging	8122	55	448	778
DE 90	Afvalwater- en afvalverzameling, straatreiniging	37 + 38 + 39	208	482	285
PU 3404	Persoonlijke dienstverlening, cultuur, sport en recreatie	59 + 60 + 639 + 90 tot 93 + 952 + 96 + 97	364	4.508	10.076
DE 92	Recreatie, cultuur en sport	59 + 60 + 639 + 90 tot 93	322	2.706	5.761
DE 921A	Audiovisuele sector en culturele activiteiten	59 + 60 + 90 + 91	161	1.360	2.998
DE 926A	Recreatie en sport	92 + 931 + 932	152	1.196	2.242
DE 93	Persoonlijke diensten	96	33	1.669	3.971
DE 930A	Haar- en lichaamsverzorging	9602 + 9604	4*	1.005	2.827
PU 3405	Informatie en communicatie	58 + 59 + 60+ 61 +62 + 63	775	5.898	15.123
DE 72	Activiteiten op het gebied van informatica	62 + 631 + 9511 + 582	541	4.629	12.483
DE 722	Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's	6201 + 582	248	1.709	3.648
DE 9601	Telecommunicatie	61	45	174	265
DE 9602	Uitgeverij	58	67	336	658
DE 9603	Activiteiten in verband met radio, televisie, video en film	59 + 60 + 639	131	873	2.038
DE 9604	Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatica	62 + 631	532	4.515	12.162

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen jaarrekeningen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal jaarrekeningen van vennootschappen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
PU 400	Geheel van de niet-financiële vennootschappen (met uitzondering van de coördinatiecentra)	0 tot 5 + (6 - 64 - 65) + (7 - 701 - 75) + 80 + 81 + 82 + 855 + (9 - 94 - 98 - 99)	16.513	132.504	216.749
PU 405	Activiteiten van holdings	64200	1.984	7.264	6.205
PU 410	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	86 + 87 + 88 + 75	191	5.958	22.014
DE 851A	Gezondheidszorg en veterinaire diensten	86 + 75	58	5.280	21.645
DE 853	Maatschappelijke dienstverlening	87 + 88	133	678	369
PU 420	Financiële sector	64	0	0	0
PU 425	Verzekeringswezen	65	0	0	0
PU 450	Geheel van de sectoren (Stat. jaarrekeningen vennootschappen: met uitzondering van banken en verzekeringen)	0 tot 9 - 99	19.322	147.341	246.878

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen jaarrekeningen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

7.1.2 Statistieken op basis van de jaarrekeningen van verenigingen

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal jaarrekeningen van verenigingen opgenomen in 2018	
			volledig	verkort
PU 416	Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	86 + 87 + 88	831	2.022
DE 9701	Menselijke gezondheidszorg	86	92	359
DE 8511	Ziekenhuizen	861	0	0
DE 9702	Praktijken van artsen en tandartsen	862	19	192
DE 9703	Overige menselijke gezondheidszorg	869	31	138
DE 853	Maatschappelijke dienstverlening	87 + 88	739	1.663
DE 9704	Maatschappelijke dienstverlening met huisvesting	87	465	597
DE 9705	Instellingen met huisvesting voor personen met een mentale handicap of psychiatrische problemen en voor drugs- en alcoholverslaafden	872	129	241
DE 9710	Rust- en verzorgingstehuizen en maatschappelijke dienstverlening voor ouderen en voor personen met een lichamelijke handicap	87101 + 873 + 881	261	192
DE 9706	Overige maatschappelijke dienstverlening met huisvesting	879	66	217
DE 88	Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting	88	274	1.066
DE 9708	Kinderdagverblijven en kinderopvang	8891	42	240
DE 88A	Beschutte en sociale werkplaatsen	88995	104	119
PU 4082	Onderwijs	85	293	651
DE 85A	Kleuter- en lager onderwijs	851 + 852	34	122
DE 85B	Secundair onderwijs	853	189	92
DE 85C	Hoger onderwijs en post-secundair niet-hoger onderwijs	854	27	22
DE 85D	Overig onderwijs	855 + 856	42	401
PU 409	Kunst, amusement en recreatie	90 + 91 + 92 + 93	46	628

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen jaarrekeningen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal jaarrekeningen van verenigingen opgenomen in 2018	
			volledig	verkort
DE 98A	Creatieve activiteiten, kunst en amusement	90	22	274
DE 98B	Bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten	91	14	118
DE 98C	Sport, ontspanning en recreatie	92 + 93	10*	236
PU 415	Diverse verenigingen	94	145	1.568
PU 412	Rechten- en belangenverdediging	941 + 942 + 9492	59	472
DE 417	Religieuze organisaties	9491	10*	265
DE 417A	Verenigingen op het vlak van jeugdwerk	94991	5*	95
DE 417B	Verenigingen en bewegingen voor volwassenen	94992	7*	96
DE 417C	Verenigingen op het vlak van ontwikkelingssamenwerking	94995	18	58
PU 295	Landbouw en industrie	0 tot 3 + 41 + 42 + 43	15	24
PU 355	Handel en diensten	45 + 46 + 47 + 49 + 5 + 6 + 7 + 80 + 81 + 82	155	859
PU 320	Verblijfsaccommodaties, restaurants en cafés	55 + 56	12	82
PU 3405	Informatie en communicatie	58 tot 63	12	63
DEK	Financiële- en verzekeringsactiviteiten	64 + 65 + 66	9*	39
DEL	Exploitatie van en handel in onroerend goed	68	7*	110
DEM	Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	69 tot 75	53	212
DEN	Administratieve en ondersteunende diensten	77 tot 82	58	325
DEO	Openbaar bestuur en defensie	84	28	50
PU 450	Geheel van de sectoren (Stat. jaarrekeningen verenigingen)	0 tot 9 - 99	1.515	5.818

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen jaarrekeningen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

7.1.3 Statistieken op basis van het geheel van de sociale balansen

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal sociale balansen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
PU200	Totaal van de niet-financiële ondernemingen	0 tot 6 - (64 + 65) + 7 - (75) + 80 tot 82 + 855 + 9 - (94 + 98 + 99)	13.270	66.174	49.455
PU210	Landbouw, jacht, bosbouw en visserij	01 + 02 + 03	66	1.258	757
DE01	Landbouw, jacht en aanverwante diensten	01	61	1.122	675
DE02	Bosbouw, exploitatie van bossen en aanverwante diensten	02	n.b. *	88	75
DE05	Visserij en het kweken van vis en schaal- en schelpdieren	03	n.b. *	48	n.b. *
PU220	Energie- en waterhuishouding	05 + 06 + 091 + 0721 + 19 + 2446 + 38222 + 35 + 36	82	38	n.b. *
DE23	Vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt- en kweekstoffen	19 + 2446 + 38222	16	n.b. *	n.b. *
PU2201	Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en warm water	35	54	30	n.b. *
PU2202	Waterleidingsbedrijven (winning, zuivering en distributie van water)	36	12	n.b. *	n.b. *
PU2211	Petroleumraffinaderijen, groot- en kleinhandel in petroleumproducten	192 + 473 + 4671 + 47781	101	530	253

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen sociale balansen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal sociale balansen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
PU230	Productie van intermediaire goederen (met uitzondering van energie- en waterhuishouding en auto-industrie)	07 + 08 + 106 + 109 + 131 tot 133 + 16 + 17 + 201 tot 203 + 205 + 206 + 22 tot 24 + 255 tot 259 + 2712 + 2732 + 272 + 274 + 279 + 261+ 383	1.248	2.535	833
DE14	Overige winning van delfstoffen	08	31	52	12
DE27	Metallurgie	24	69	44	14
DE37	Recuperatie van recycleerbaar afval	383	74	162	29
PU2301	Rubber- en plasticverwerkende industrie	22	166	241	31
DE252	Vervaardiging van producten van kunststof	222	143	209	27
PU2302	Nijverheid van de niet-metaalhoudende mineralen	23	189	373	157
DE261	Glasindustrie	231	26	34	15
DE262A	Vervaardiging van keramische producten	234 + 2331	n.b. *	10*	n.b. *
DE265A	Betonindustrie	235 + 236	123	153	25
DE267	Bewerken van natuursteen	237	n.b. *	152	105
PU2303	Ijzer- en staalindustrie	241	13	n.b. *	n.b. *

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen sociale balansen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal sociale balansen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
PU2304	Productie en eerste verwerking van non-ferro metalen	244	28	n.b. *	n.b. *
PU2311	Winning en verwerking van niet-energetische mineralen, chemische industrie	07 + 08 + 099 + 20 + 21 + 23 + 241 tot 244	548	627	208
PU2312	Chemische industrie	20 + 21	275	176	35
DE241	Vervaardiging van chemische basisproducten	201	116	45	n.b. *
DE243	Vervaardiging van verf, vernis en drukinkt	203	23	32	n.b. *
DE244	Farmaceutische nijverheid	21	59	25	n.b. *
DE245	Vervaardiging van wasmiddelen en cosmetische artikelen	204	21	38	14
PU2313	Metaalverwerkende nijverheid	(24 - 244) + 25 + (26 - 268) + 27 + 28 + 29 + 30 + 325 + 332 + 3311	834	2.667	1.049
PU240	Auto-industrie	29	64	67	24
PU250	Productie van uitrustingsgoederen (met uitzondering van auto-industrie)	251 tot 254 + 28 + 262 + 263 + 265 + 2711 + 301 tot 303 + 325 + 332	431	1.445	557
DE30	Vervaardiging van kantoormachines en computers	262 + 2823	11	n.b. *	n.b. *

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen sociale balansen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal sociale balansen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
PU2511	Metaalverwerkende, fijnmechanische en optische industrie	245 + 25 + (26 - 268) + 27 + 28 + 29 + 30 + 325 + 332 + 3311	811	2.650	1.045
DE28	Vervaardiging van producten van metaal	25	321	1.590	647
DE2811	Vervaardiging van metalen constructiewerken	2511	54	329	133
DE2812	Vervaardiging van metalen ramen, deuren, wanden	2512	35	272	106
DE285	Oppervlaktebehandeling en bekleding van metaal	256	98	641	250
DE29	Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen	28	195	416	100
DE32	Vervaardiging van audio-, video- en telecommunicatieapparatuur	261 + 263 + 264	36	55	n.b. *
DE33	Vervaardiging van medische apparatuur, van precisie- en optische instrumenten en van uurwerken	265 tot 267 + 325 + 332	53	255	163
DE35	Vervaardiging van overige transportmiddelen	30	28	33	10*
DE9611	Vervaardiging van elektronische, optische en informaticaproducten	26	68	103	23
DE9612	Vervaardiging van computers, randapparatuur en elektronische onderdelen	261 + 262	28	32	n.b. *
PU260	Productie van duurzame consumptiegoederen (met uitzondering van auto-industrie)	264 + 2652 + 267 + 275 + 309 + 31 + 321 + 322	98	418	231
PU2611	Elektrotechnische industrie, fabrieken van bureaumachines en computers	182 + 262 tot 264 + 27 + 2823 + 2931	96	166	63

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen sociale balansen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal sociale balansen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
DE31	Vervaardiging van elektrische machines en apparaten	263 + 27 + 2931	84	153	58
PU270	Vervaardiging van voedings- en genotmiddelen (met uitzondering van zetmeel en voeders voor dieren)	10 - 106 - 109 + 11 + 12	443	1.033	946
DE151A	Vlees- en visnijverheid	101 + 102	110	167	51
DE155	Zuivelnijverheid	105	39	49	44
DE153A	Nijverheid van oliën en plantaardige producten	103 + 104 + 106	76	57	28
DE158A	Vervaardiging van brood, banketbakkerswerk, beschuit en koekjes	1071 + 1072	64	501	682
DE159	Vervaardiging van dranken	11	52	71	41
DE16	Vervaardiging van tabaksproducten	12	11	n.b. *	n.b. *
PU280	Productie van niet-duurzame consumptiegoederen (met uitzondering van voedings- en genotmiddelen)	139 + 14 + 15 + 18 + 204 + 21 + 3213 + 323 + 324 + 329 + 581 + 59203	335	966	529
PU2801	Textielnijverheid	13	129	255	93
DE171A	Bewerken, spinnen, weven van textiel en textielveredeling	131 + 132 + 133	49	101	21
DE174	Vervaardiging van textiel (met uitzondering van kleding)	1392	22	86	50
DE175	Vervaardiging van overige textielproducten	139 - 1392	58	68	22

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen sociale balansen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal sociale balansen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
PU2802	Leder-, schoen- en kledingnijverheid	14 + 15	26	114	65
DE18	Vervaardiging van kleding en bontnijverheid	14	22	100	59
DE182	Vervaardiging van kleding (met uitzondering van kleding van leder)	141 - 1411	19	87	55
DE19	Ledernijverheid en vervaardiging van schoeisel	15 + 1411	n.b. *	15	n.b. *
PU2803	Houtindustrie, fabricatie van houten meubelen	16 + 31 + 3291	138	641	284
DE20	Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout, kurk en riet	16	68	289	104
DE201	Zagen van hout en industriële voorbereiding	161	21	83	23
DE203	Vervaardiging van schrijn- en timmerwerk	1623	19	136	50
DE202A	Overige werken van hout	1621 + 1622 + 1624 + 1629	28	70	31
DE361A	Vervaardiging van meubels	31 + 3291	70	352	180
PU2811	Papier- en papierwarenindustrie, grafische nijverheid, uitgeverijen	17 + 18 + 581	201	657	341
DE21	Papier- en kartonnijverheid	17	66	84	12
DE22	Uitgeverijen, drukkerijen en reproductie	18 + 581+ 59203	136	584	340
DE221	Uitgeverijen	581 + 59203	52	164	84
DE222	Drukkerijen en aanverwante diensten	181	84	418	256

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen sociale balansen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal sociale balansen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
PU2850	Andere verwerkende industrieën	10 tot 18 + 22 + 31 + 32 + 581 + 59203	1.226	3.268	1.991
DE15	Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken	10 + 11	513	1.098	964
DE36	Vervaardiging van meubels, overige industrie	31 + 32	111	595	381
DE362	Bewerking van edelstenen en vervaardiging van juwelen	3211 + 3212	13	40	33
DE363A	Vervaardiging van ontspanningsartikelen, overige industrie	3213 + 322 + 323 + 324 + 329	13	55	39
PU2860	Reparatie en installatie van machines en apparaten	33	69	316	157
PU290	Geheel van de verwerkende industrie	07 + 08 + 1 + 2 + 30 tot 33 + 383	2.629	6.562	3.168
PU300	Bouwnijverheid	41 tot 43	980	9.424	9.542
DE452	Burgerlijke en utiliteitsbouw; weg- en waterbouw	412 + 42 + 439	541	3.733	3.759
DE4521	Burgerlijke en utiliteitsbouw; constructie van bruggen en tunnels; civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven	412 + 4213 + 422	339	1.941	1.910
DE4522	Dakbedekking en bouw van dakconstructies	4391	18	648	921
DE453	Bouwinstallatie	432	198	2.511	2.584
DE4531	Elektrische installatie	4321	97	1.113	1.209
DE4533	Loodgieterswerk	4322	79	1.212	1.243

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen sociale balansen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal sociale balansen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
DE454	Afwerking van gebouwen	433	99	2.344	2.820
DE4542	Schrijnwerk	4332	52	1.370	1.345
DE4543	Vloerafwerking en wandbekleding	4333	12	273	412
DE4544	Schilderen en glaszetten	4334	24	389	607
PU310	Handel en reparatie van auto's en consumptieartikelen	45 tot 47	4.550	21.677	10.253
DE50	Verkoop en reparatie van auto's en motorfietsen, verkoop van motorbrandstoffen	45 + 473	790	3.350	1.658
DE501	Handel in auto's	451	497	1.321	337
DE502	Onderhoud en reparatie van auto's	452	157	1.196	929
DE503	Handel in onderdelen en accessoires van auto's	453	111	457	134
DE51	Groothandel en handelsbemiddeling	46	2.954	7.839	2.225
DE511	Handelsbemiddeling	461	83	364	261
DE52	Kleinhandel (met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen)	47 - 473	806	10.488	6.370
PU3101	Groothandel	46 - 461	2.871	7.475	1.964
DE512	Groothandel in landbouwproducten en levende dieren	462	89	344	70
DE513	Groothandel in voedingsmiddelen, dranken en genotmiddelen	463	467	1.276	354

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen sociale balansen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal sociale balansen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
DE514	Groothandel in andere consumptieartikelen	464	678	1.854	610
DE514A	Groothandel in textiel, kleding en schoeisel	4641 + 4642	113	377	158
DE514B	Groothandel in meubelen en elektrische huishoudelijke apparaten	4643 + 46494	118	337	86
DE514C	Groothandel in farmaceutische en schoonheidsproducten	4645 + 4646	277	441	135
DE514D	Groothandel in overige consumentenartikelen	4644 + 4647 + 4648 + 4649 - 46494	170	698	231
DE515	Groothandel in intermediaire producten, afval en schroot	467	918	1.742	346
DE515A	Groothandel in brandstoffen, metalen en metaalertsen	4671 + 4672	147	207	31
DE5153	Groothandel in hout, verf, vernis en bouwmaterialen	4673	297	822	176
DE515B	Groothandel in overige intermediaire producten	4674 + 4675 + 4676	456	656	120
DE518	Groothandel in machines, apparaten en toebehoren	465 + 466	669	2.101	547
DE518A	Groothandel in kantoormachines en kantoormaterieel	4651 + 4665 + 4666	113	336	130
DE5187	Groothandel in overige machines voor industrie en handel	4669	436	1.259	301
DE519	Overige groothandel	469	50	158	37
PU3102	Kleinhandel	47 - 473	806	10.488	6.370
DE521	Niet-gespecialiseerde kleinhandel	471	141	1.617	562

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen sociale balansen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal sociale balansen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
DE5211	Niet-gespecialiseerde kleinhandel in voedings- en genotmiddelen	4711	108	1.540	529
DE522	Kleinhandel in voedings- en genotmiddelen in gespecialiseerde winkels	472	47	1.105	1.062
DE523	Kleinhandel in farmaceutische producten, cosmetica en toiletartikelen	4773 tot 4775	49	2.428	475
DE5231	Apotheken	4773	29	2.297	366
DE5241	Kleinhandel in textiel	4751	n.b. *	117	136
DE5242	Kleinhandel in kleding	4771	140	1.004	968
DE5243	Kleinhandel in schoeisel en lederwaren	4772	32	247	236
DE5244	Kleinhandel in meubels en artikelen voor wooninrichting	4759	56	715	427
DE5245	Kleinhandel in elektrische huishoudapparaten, audio- en videoapparatuur	4754 + 4743 + 4763	42	294	160
DE5246	Kleinhandel in ijzerwaren en verf	4752	119	693	217
DE5247	Kleinhandel in boeken, kranten en kantoorbenodigdheden	4761 + 4762	12	248	350
DE524A	Overige gespecialiseerde kleinhandel	4741 + 4742 + 4753 + 4764 + 4765 + 47761 + 47762 + 4777 + 4778	115	1.759	1.506
DE525A	Overige kleinhandel	4779 + 478 + 479 + 952	53	318	336
PU320	Verblijfsaccommodaties, restaurants en cafés	55 + 56	200	4.406	7.144

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen sociale balansen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal sociale balansen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
DE551A	Hotels en overige accommodaties	551 + 552 + 553 + 559	111	625	414
DE553A	Restaurants en drankgelegenheden	561 + 563	50	3.419	6.313
DE555	Kantines en catering	562	38	362	413
PU330	Vervoer en telecommunicatie	49 tot 53 + 61 + 79	1.185	3.440	1.775
PU3301	Vervoer	49 tot 52 + 79	1.128	3.249	1.598
DE60	Vervoer te land	49	513	2.167	1.263
DE602	Stads- en wegvervoer	493 + 494	502	2.163	1.263
DE6024	Goederenvervoer over de weg en verhuisdiensten	494	390	1.900	953
DE61	Vervoer over water	50	26	53	24
DE62	Luchtvaart	51	19	n.b. *	n.b. *
DE63	Vervoerondersteunende activiteiten	52 + 79	570	1.022	302
DE633	Reisbureaus en touroperators	79	55	368	111
DE634	Organisatie van het vrachtvervoer	5229	246	407	103
PU3302	Post en telecommunicatie	61 + 53	57	191	177

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen sociale balansen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal sociale balansen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
PU340	Diensten aan ondernemingen en particulieren	37 + (38 - 383 - 38222) + 39 + 411 + 582 + 59 + 60 + 62 + 63 + 66 tot 69 + (7- 75 - 79) + 80 tot 82 + 855 + 90 tot 93 + 95 + 96 + 97	3.633	19.573	16.840
DE804	Private onderwijsinstellingen (autorijsscholen, volwassenenvorming)	855	50	456	195
PU3401	Hulpbedrijven van het bank- en verzekeringswezen	66	140	1.733	2.053
DE671	Hulpbedrijven i.v.m. financiële instellingen	661	64	524	738
DE672	Hulpbedrijven i.v.m. het verzekeringswezen	662	64	1.198	1.309
PU3402	Verhuur van en handel in onroerende goederen	68 + 411 + 811	512	2.508	1.687
DE701	Activiteit in onroerend goed voor eigen rekening	411 + 681	125	473	179
DE702	Verhuur van eigen onroerend goed	682	289	1.040	548
DE703	Beheer van onroerend goed voor rekening van derden	683 + 811	92	950	923
PU3403	Zakelijke dienstverlening, verhuur, afvalwater- en afvalverzameling, straatreiniging	37 tot 39 + 582 + 62 + 631 + 69 tot 74 + 77 + 78 + 80 + 812 + 813 + 82 + 951	2.600	12.372	10.195
DE71	Verhuur zonder bedieningspersoneel	77	127	443	237
DE73	Speur- en ontwikkelingswerk	72	71	172	57

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen sociale balansen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal sociale balansen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
DE74A	Overige zakelijke dienstverlening	69 + 70 + 71 + 73 + 74 + 78 + 80 + 812 + 813 + 82 + 951 - 9511	1.821	9.590	8.437
DE7411	Rechtskundige dienstverlening	691	43	1.498	879
DE7412	Boekhoudkundige dienstverlening	692	59	1.209	1.568
DE741A	Marktonderzoek- en adviesbureaus	732 + 702	456	2.054	1.803
DE7415	Coördinatiecentra	701	227	88	30
DE742A	Technische dienstverlening	711 + 712	334	1.457	1.180
DE744	Reclamewezen	731	110	443	400
DE745	Selectie en terbeschikkingstelling van personeel	78	152	383	124
DE746A	Overige dienstverlening aan bedrijven	80 + 82 + 74	291	1.195	940
DE7481	Fotografen	742	n.b. *	40	58
DE747	Industriële reiniging	8122	48	270	309
DE90	Afvalwater- en afvalverzameling, straatreiniging	37 + 38 + 39	180	315	70
PU3404	Persoonlijke dienstverlening, cultuur, sport en recreatie	59 + 60 + 639 + 90 tot 93 + 952 + 96 + 97	331	2.504	2.710
DE92	Recreatie, cultuur en sport	59 + 60 + 639 + 90 tot 93	295	1.559	989

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen sociale balansen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal sociale balansen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
DE921A	Audiovisuele sector en culturele activiteiten	59 + 60 + 90 + 91	159	761	365
DE926A	Recreatie en sport	92 + 931 + 932	131	779	608
DE93	Persoonlijke diensten	96	28	887	1.654
DE930A	Haar- en lichaamsverzorging	9602 + 9604	n.b. *	495	1.279
PU3405	Informatie en communicatie	58 + 59 + 60+ 61 +62 + 63	664	2.510	1.708
DE72	Activiteiten op het gebied van informatica	62 + 631 + 9511 + 582	484	2.018	1.424
DE722	Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's	6201 + 582	224	937	623
DE9601	Telecommunicatie	61	36	66	26
DE9602	Uitgeverij	58	53	167	91
DE9603	Activiteiten in verband met radio, televisie, video en film	59 + 60 + 639	96	294	202
DE9604	Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatica	62 + 631	479	1.983	1.389
PU400	Geheel van de niet-financiële ondernemingen (met uitzondering van de coördinatiecentra)	0 tot 5 + (6 - 64 - 65) + (7 - 701 - 75) + 80 + 81 + 82 + 855 + (9 - 94 - 98 - 99)	13.043	66.086	49.425
PU405	Activiteiten van holdings	64200	809	915	264
PU416	Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	86 + 87 + 88	1.024	3.318	3.479

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen sociale balansen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal sociale balansen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
PU410	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	86 + 87 + 88 + 75	1.027	3.441	3.653
DE9701	Menselijke gezondheidszorg	86	207	1.566	3.323
DE8511	Ziekenhuizen	861	122	32	n.b. *
DE851A	Gezondheidszorg en veterinaire diensten	86 + 75	210	1.689	3.497
DE9702	Praktijken van artsen en tandartsen	862	24	1.217	2.911
DE9703	Overige menselijke gezondheidszorg	869	61	312	406
DE853	Maatschappelijke dienstverlening	87 + 88	817	1.752	156
DE9704	Maatschappelijke dienstverlening met huisvesting	87	539	884	29
DE9705	Instellingen met huisvesting voor personen met een mentale handicap of psychiatrische problemen en voor drugs- en alcoholverslaafden	872	137	249	n.b. *
DE9710	Rust- en verzorgingstehuizen en maatschappelijke dienstverlening voor ouderen en voor personen met een lichamelijke handicap	87101 + 873 + 881	336	542	29
DE9706	Overige maatschappelijke dienstverlening met huisvesting	879	63	157	n.b. *
DE88	Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting	88	278	868	127
DE9708	Kinderdagverblijven en kinderopvang	8891	33	232	107
DE88A	Beschutte en sociale werkplaatsen	88995	111	111	n.b. *

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen sociale balansen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal sociale balansen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
PU420	Financiële sector	64	1.002	1.183	510
PU425	Verzekeringswezen	65	77	12	n.b. *
PU4082	Onderwijs	85	318	633	198
DE85A	Kleuter- en lager onderwijs	851 + 852	33	75	n.b. *
DE85B	Secundair onderwijs	853	198	60	n.b. *
DE85C	Hoger onderwijs en post-secundair niet-hoger onderwijs	854	29	12	n.b. *
DE85D	Overig onderwijs	855 + 856	55	480	197
PU409	Kunst, amusement en recreatie	90 + 91 + 92 + 93	199	1.265	787
DE98A	Creatieve activiteiten, kunst en amusement	90	51	372	160
DE98B	Bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten	91	17	114	19
DE98C	Sport, ontspanning en recreatie	92 + 93	131	779	608
PU415	Diverse verenigingen	94	134	935	27
PU412	Rechten- en belangenverdediging	941 + 942 + 9492	60	371	17
DE417	Religieuze organisaties	9491	n.b. *	93	n.b. *
DE417A	Verenigingen op het vlak van jeugdwerk	94991	n.b. *	62	n.b. *

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen sociale balansen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal sociale balansen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro
DE417B	Verenigingen en bewegingen voor volwassenen	94992	n.b. *	63	n.b. *
DE417C	Verenigingen op het vlak van ontwikkelingssamenwerking	94995	18	31	n.b. *
PU295	Landbouw en industrie	0 tot 3 + 41 + 42 + 43	3.849	17.434	13.514
PU355	Handel en diensten	45 + 46 + 47 + 49 + 5 + 6 + 7 + 80 + 81 + 82	10.215	47.368	33.911
DEK	Financiële- en verzekeringsactiviteiten	64 + 65 + 66	1.219	2.928	2.573
DEL	Exploitatie van en handel in onroerend goed	68	393	2.088	1.548
DEM	Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	69 tot 75	1.340	7.364	6.459
DEN	Administratieve en ondersteunende diensten	77 tot 82	755	3.389	2.588
DEO	Openbaar bestuur en defensie	84	116	31	n.b. *
PU450	Geheel van de sectoren	0 tot 9 - 99	15.894	71.953	53.660

* Voor de sectoren met een aantal opgenomen sociale balansen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar

7.2 BIJLAGE 2 - Groeperingen volgens rechtsvorm

Code	Omschrijving	NACE-BEL 2008 Code	Aantal jaarrekeningen opgenomen in 2018			Aantal sociale balansen opgenomen in 2018		
			volledig	verkort	micro	volledig	verkort	micro
FJV 008	Coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid	-	599	4.074	4.976	469	2.148	1.217
FJV 014	Naamloze vennootschappen	-	14.043	37.665	24.407	10.520	19.626	4.265
FJV 015	Besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid	-	4.151	103.489	214.420	2.803	45.822	47.873
FJV 016	Coöperatieve vennootschappen	-	5*	161	424	-	18	39
FJV 017	Verenigingen zonder winstoogmerk	-	1.482	5.736	-	1.456	3.807	-

* Voor de groeperingen met een aantal opgenomen jaarrekeningen of sociale balansen kleiner dan 11 zijn de betreffende statistieken niet beschikbaar